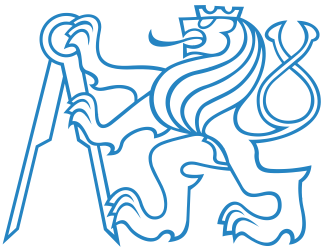

České vysoké učení technické v Praze

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

Výroční zpráva

2016

Zpracovaly:
PhDr. Barbora Ramajzlová, PhDr. Marta Machytková, Mgr. Michaela Morysková

Podklady připravily:
Ing. Iva Adlerová, Mgr. Tereza Bártová, PhDr. Lenka Krejčová, PhDr. Helena Kováříková,
Mgr. Lenka Němečková, Eliška Neprašová, Mgr. Tereza Šorejsová, PhDr. Ludmila Tichá

květen 2017

1. Obsah

1. Obsah **3**

2. Úvod **5**

3. Ústřední knihovna – organizace a financování **6**
3.1 Organizace a řízení 6
3.2 Knihovní rada 6
3.3 Financování ÚK 7
3.4 Spolupráce s fakultami, katedrami 7

4. Fondy informačních zdrojů **8**
4.1 Stav fondů, přírůstek 8
4.2 Elektronický informační fond 9
4.3 Akvizice informačních zdrojů 9
4.4 Prodejní výstava knih 10

5. Financování informačních zdrojů **11**
5.1 Financování tištěné knižní literatury 11
5.2 Financování elektronických knih 11
5.3 Financování tištěných oborových časopisů 11
5.4 Financování konsorciálních e-zdrojů 12
5.5 Financování nekonsorciálních e-zdrojů 12
5.6 Financování nástrojů, služeb a publikačních standardů 12
5.7 Financování informačních zdrojů - rekapitulace 13

6. Uživatelé **14**

7. Služby **15**
7.1 Výpůjční služby 15
7.2 Elektronické služby 17
7.3 Rešeršní a konzultační služby 17
7.4 Reprografické služby 19

8. Webové stránky, propagace **20**
8.1 Webové stránky 20
8.2 Propagace a komunikace s uživateli 20

9. Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů (EIZ) **22**
9.1 Zhodnocení dostupnosti EIZ v roce 2016 22
9.2 Statistické sledování využití EIZ 22
9.2.1 Multioborové zdroje 23
9.2.2 Citační databáze a rejstříky 24
9.2.3 Oborové informační zdroje 25

10. Podpora studia **27**

11. Podpora vědy a výzkumu **29**

12. Podpora vědeckých časopisů na ČVUT (Acta Polytechnica) **31**

13. Budování institucionálního repozitáře **33**

14. Informační infrastruktura **34**
14.1 Technické a technologické vybavení ÚK 34
14.2 Knihovní systém Aleph 34

15. Prostory **35**

16. Personální situace **36**

17. Mezinárodní a národní spolupráce **37**
17.1 Členství v odborných orgánech a organizacích 37
17.2 Zahraniční cesty, konference 38
17.3 Zahraniční hosté v ÚK 39

18. Projekty (grantová a rozvojová činnost) **40**
18.1 Realizované v roce 2016 40
18.2 Podané na rok 2017, pokračující 40

19. Publikační a přednášková činnost **41**

20. Přílohová část **42**

2. Úvod

Uplynulý rok 2016, který v této zprávě bilancujeme, byl takový normální. Knihovna poskytovala svým uživatelům klasické i elektronické služby, vytvářela podporu pro studium a výzkumnou činnost, publikovala dvě vědecká periodika, zkrátka plnila beze zbytku svoje poslání. Toto samozřejmé konstatování v sobě skrývá spoustu práce, invence a pracovního nasazení.

Jsme knihovna velké a významné univerzity, což si dobře uvědomujeme. Po osmi letech společné práce v Ústřední knihovně jsme získali v rámci školy dobrou pověst. Obracejí se na nás studenti i akademici a my se snažíme splnit všechny jejich požadavky. Snažíme se i předvídat jejich potřeby a nabízet nové služby a nástroje. Jestli se nám to daří, pak je to díky všem pracovníkům knihovny. Jsme týmoví hráči, proto umíme spolupracovat, dobře se doplňujeme a chceme se stále učit. Toto už není samozřejmé konstatování, to je skutečná hodnota knihovny.

V jednotlivých kapitolách výroční zprávy rozebíráme a komentujeme konkrétní činnosti. Podrobně se zabýváme financováním, zejména kolik stojí všechny informační zdroje, služby a nástroje. Zajímavé je srovnání + v roce 2010 nás elektronický informační fond stál 50 % z celkového financování informačních zdrojů, v roce 2016 to bylo již 75 %. Stojí za tím nejen neustálé zvyšování cen, ale také postupně se měnící skladba fondů.

Výroční zpráva za rok 2016 se podrobně zabývá fondy ÚK, dostupností elektronických informačních zdrojů a jejich využitím, informuje o uživatelích a službách, které jsou jim poskytovány. Pozornost je věnována vzdělávacím aktivitám, podpoře výzkumné činnosti školy, vydávání vědeckých časopisů a dalším aktivitám, které ÚK v roce 2016 realizovala.

Barbora Ramajzlová

3. Ústřední knihovna – organizace a financování

3.1 Organizace a řízení

ÚK je strukturovaná na centrální a detašovaná pracoviště (lokální knihovny). Centrální pracoviště působí v budově Národní technické knihovny (NTK) v Dejvicích, lokální knihovny jsou umístěny v prostorách mimodejvických fakult (na Fakultě biomedicínského inženýrství, Fakultě dopravní, Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské). V tabulkách, kterými je text této zprávy doplněn, je používána pro označení centrálního pracoviště zkratka ÚK/NTK a pro označení lokálních knihoven zkratky příslušných fakult.

Funkční členění knihovny:

- **Oddělení fondů** (akvizice, zpracování a zpřístupňování fondu, správa a ochrana fondu, správa a rozvoj knihovního systému Aleph, budování *Digitální knihovny ČVUT* jako univerzitního repozitáře).
- **Oddělení služeb** (výpůjční služby, specializované služby, e-služby, bibliograficko-informační služby, poradenské a referenční, konzultační a reprografické služby, meziknihovní služba).
- **Oddělení podpory studia** (informační vzdělávání, zajišťování dostupnosti elektronických informačních zdrojů, výuka, školení a semináře, tvorba a správa webových stránek ÚK).
- **Podpora vědy a výzkumu** (podpora publikování, problematika Open Access, bibliometrie, hodnocení a srovnávání výsledků školy v oblasti publikování).
- **Redakce vědeckých časopisů** (vydávání celouniverzitních vědeckých časopisů, poskytování podpory publikujícím autorům, podpora informační a publikační gramotnosti v celém výzkumném cyklu).
- **Sekretariát ředitelky** (řídící a koncepční činnost, tvorba a řízení projektů, strategie rozvoje ÚK, řízení lokálních knihoven).
- **Lokální knihovny** (akvizice, zpracování, zpřístupňování a ochrana fondů, výpůjční služby, elektronické dodávání dokumentů, meziknihovní služba).

3.2 Knihovní rada

Podle *Organizačního řádu ÚK*, čl. 5, 6 je stálým poradním orgánem ředitele Knihovní rada. V roce 2014 byla na základě návrhů děkanů fakult a ředitelů součástí jmenována rektorem Knihovní rada v novém složení. Podle jednacího řádu členy Knihovní rady jmenuje rektor na dobu určitou nejvýše do konce svého funkčního období. Ředitelka ÚK svolává zasedání Knihovní rady, předkládá materiály k projednání a může pozvat hosty ke konkrétnímu bodu jednání.

Předsedou Knihovní rady je doc. Ing. Jan Chyský, CSc. prorektor pro rozvoj.

K 31. 12. 2016 byli členy Knihovní rady:

Doc. Dr. Ing. Václav Liška	Fakulta stavební
Ing. Růžena Petrová, Ph.D.	Fakulta strojní
Doc. Ing. Milan Polívka, Ph.D.	Fakulta elektrotechnická
Mgr. Jarmila Štruncová	Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská
Doc. PhDr. Oldřich Ševčík, CSc.	Fakulta architektury
Doc. Ing. Lukáš Týfa, Ph.D.	Fakulta dopravní
Ing. Ida Skopalová	Fakulta biomedicínského inženýrství
Doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D.	Fakulta informačních technologií
Doc. Ing. Vít Pošta, Ph.D.	Masarykův ústav vyšších studií
Ing. Radek Holý	Výpočetní a informační centrum
PaedDr. Vladana Botlíková, CSc.	Ústav tělesné výchovy a sportu
Ing. Karel Smolek, Ph.D.	Ústav technické a experimentální fyziky
Ing. Marie Studničková, CSc.	Kloknerův ústav
PhDr. Vladimíra Kučerová	Česká technika – nakladatelství ČVUT
Prof. Ing. Vladimír Haasz, CSc.	Univerzitní centrum energeticky efektivních budov
Prof. Ing. Václav Hlaváč, CSc.	Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky

Knihovní rada se sešla v roce 2016 dvakrát. Na červnovém zasedání se Knihovní rada věnovala strategii knihovny v období 2015-2018 a plánu činnosti v roce 2016 a projednala rozpočet na rok 2016. Na pořadu byla informace o analytickém nástroji *InCites* nad daty *Web of Science*, který umožňuje realizovat pokročilé analýzy publikačních aktivit a dopadu výzkumné práce na úrovni jednotlivců, týmů, pracovišť, institucí a jednotlivých oborů. Další zasedání se konalo 5. 12. 2016, ředitelka informovala o aktivitách, které byly plněny v roce 2016. Představila také zásadní změnu v zajišťování elektronických informačních zdrojů (EIZ) po roce 2017, související se vznikem Národního centra pro pořizování, správu a využívání EIZ (CzechElib), které zajistí vyjednávání licencí a nákup zdrojů pro celou oblast VaV. Informovala o zákonu o zadávání veřejných zakázek, který obsahuje výjimku na nákup knih a jiných informačních zdrojů do knihovních fondů s účinností od 1. 10. 2016. Knihovní rada se také zabývala čerpáním rozpočtu v roce 2016, který nepokryl všechny výdaje a byl doplněn z fondu provozních prostředků. Členové Knihovní rady vyslovili obavu, aby se tímto způsobem knihovna nezbavila zcela rezervních prostředků.

3.3 Financování ÚK

ÚK hospodařila jako samostatná účetní jednotka s rozpočtem, který je určen metodikou rozpočtu ČVUT. Rozpočet ÚK byl tvořen nákladově podle činnosti ÚK. Byl z něj financován nákup informačních zdrojů (knihy, časopisy, e-zdroje a služby), personální a provozní zajištění ÚK, technická podpora a příslušné služby pro ÚK a platba za pronájem prostor v budově NTK. Knihovna hospodařila s vlastními zdroji, kterými jsou příjmy za poplatky, služby apod. Dalšími finančními zdroji jsou granty/projekty, které ÚK v daném roce získala. Nepeněžními zdroji ÚK byly signální výtisky skript a některých tiskovin České techniky – nakladatelství ČVUT a výměnné publikace.

Rozpočet ÚK pro rok 2016 byl podobný jako v předchozím období. Přestože finanční řízení bylo úsporné, z rozpočtu nebyly pokryty všechny výdaje (viz výše uvedená poznámka v kap. 3.2).

3.4 Spolupráce s fakultami, katedrami

Tato spolupráce je pro činnost knihovny klíčová a podílí se na ní většina pracovníků knihovny. Potřebné informace byly zveřejňovány na webových stránkách ÚK nebo byly předávány v rámci osobních kontaktů. Pro oblast fondů (akvizice, inventarizace, předávání fondu na katedry) je pro každou fakultu a součást školy stabilně určena konkrétní pracovnice ÚK jako jejich kontaktní osoba. Vedle doplňování fondu a zajišťování tradičních služeb spolupracovala ÚK s fakultami/katedrami v oblasti podpory studia a podpory výzkumu, o tom podrobněji v dalších částech zprávy.

Před zahájením akademického roku 2016/2017 se zástupci dejvických fakult, pověření správou katederních knihoven, setkali s pracovnicemi ÚK. Setkání, která jsou organizovaná po fakultách již od roku 2009, mají za cíl zhodnotit spolupráci fakult s ÚK, informovat o všech oblastech činnosti a získat připomínky k práci knihovny. Na setkáních se jednalo o finančních limitech příslušných fakult, určených pro akvizici a stavu jejich čerpání v roce 2016. Pracovnice ÚK informovaly o objednávkách časopisů na rok 2017, o revizi a inventarizaci fondu na katedrách. Další informace se týkaly novinek v elektronických informačních zdrojích, konkrétních připravovaných akcích (prodejní výstava, školení a semináře) a věnovaly se tématu uchovávání a zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací na ČVUT.

4. Fondy informačních zdrojů

4.1 Stav fondů, přírůstek

ÚK buduje specializované fondy informačních zdrojů (ve formě tištěné i elektronické) podle informačního profilu, který vychází ze zaměření studijních programů a studijních oborů a konkrétní vědecké a výzkumné činnosti fakult a ústavů ČVUT. Tištěné fondy jsou umístěny jednak přímo v ÚK (v centrálním pracovišti ÚK v budově NTK a v lokálních knihovnách), jednak na katedrách a ústavech fakult, které je financovaly.

Akvizice fondu probíhala v úzké součinnosti s pedagogy a vědeckými pracovníky, a to podle zásad *Akviziční politiky Ústřední knihovny ČVUT*. Z finančních prostředků ÚK byly pořizovány informační zdroje určené pro celou školu. Z prostředků fakult a ústavů byly hrazeny oborově zaměřené informační zdroje, studijní literatura, doporučená literatura k předmětům dané fakulty, české a zahraniční časopisy tematicky zaměřené na studijní a vědní obory dané fakulty či ústavu.

Nový přírůstek v roce 2016 byl evidován v počtu 4 570 knihovních jednotek. Tvořily ho tištěné a elektronické publikace, které byly převážně pořizovány nákupem (2 891 tištěných knihovních jednotek, 48 titulů e-knih), část přírůstků v počtu 796 knihovních jednotek byla získána jako signální výtisky (tiskoviny vydávané Českou technikou – nakladatelstvím ČVUT) nebo mezinárodní výměnou. Dalším přírůstkem byly vysokoškolské kvalifikační práce (835 knihovních jednotek). Vývoj přírůstků za posledních deset let je uveden v tab. 1.

ÚK ČVUT	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přírůstky	11 644	11 111	8 899	7 295	7 211	6 969	7 199	6 987	6 003	4 570

tab. 1

V roce 2016 bylo z celkového knihovního fondu vyřazeno 7 574 knihovních jednotek. Největší **úbytek** (6 758 knihovních jednotek) byl proveden v rámci centrálního pracoviště ÚK, a to vyřazením obsahově zastaralých nebo opotřebovaných dokumentů z katederních knihoven dejvických fakult a z centrálního fondu. V lokální knihovně FD bylo vyřazeno 816 knihovních jednotek v rámci revize fondu na katedrách.

Vývoj objemu knihovního fondu ČVUT za posledních deset let je dokumentován v tab. 2.

ÚK ČVUT	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
knih. fond	516 751	518 753	505 190	499 109	497 644	483 345	486 096	484 114	482 605	476 597

tab. 2

Časopisecký fond v roce 2016 tvořilo 325 titulů časopisů, z toho bylo 319 titulů v tištěné podobě a 6 titulů bylo pouze v elektronické podobě s možností přístupu pro celé ČVUT. V tištěné podobě byla pořizována jen zásadní periodika, která jsou pro dané katedry důležitá nebo ta, která jsou unikátní. Jednotlivých exemplářů tištěných časopisů se odebíralo 334. V tab. 3 jsou uvedeny počty časopiseckých titulů za posledních deset let.

ÚK ČVUT	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
počet titulů časopisů	728	736	620	442	428	389	355	341	320	325

tab. 3

Na základě koordinované akvizice mezi ÚK a NTK platí od roku 2009 dohoda, že jedinečné časopisy (tj. ty, které předplácí jenom ÚK) jsou umístěny ve společné studovně časopisů NTK ve 3. patře. V roce 2016 to bylo 39 titulů časopisů financovaných z limitů fakult (FSv, FS, FEL, MÚVS) a rozpočtu ÚK. Oproti roku 2015 došlo z důvodu duplicity s NTK ke snížení počtu ze 42 na 39 titulů. Ve studovně časopisů jsou k dispozici aktuální čísla a kompletní předcházející ročník. Vázané ročníky z předchozích let, výběrově se jedná o 17 titulů, byly podle klasifikace LCC zařazeny do fondu NTK (s označením majetek ČVUT a RFID čipem ČVUT). Dostupné jsou pouze prezenčně, zbývajících 22 jedinečných titulů je uloženo v našem skladu. Ostatní oborové časopisy (jedná se o 280 titulů) jsou umístěny na katedrách. Seznamy aktuálně odebíraných časopisů na ČVUT jsou uvedeny na stránkách knihovny.

4.2 Elektronický informační fond

Elektronický informační fond je tvořen **bibliografickými, citačními, faktografickými a fulltextovými databázemi** (digitální knihovny), které se nakupují formou licenčních poplatků a jsou zpřístupněny v počítačové síti ČVUT (podrobněji v kap. 9 *Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů*). Dále jej tvoří **elektronické knihy**, které jsou zakoupeny formou trvalého nákupu nebo jsou jako kolekce e-knih přístupné na základě ročního předplatného.

Fond elektronických knih trvale zakoupených je na ČVUT budován od roku 2008. V knihovním fondu ČVUT bylo k 31. 12. 2016 evidováno celkově 1 353 trvale nakoupených e-knih. V roce 2016 bylo na základě konkrétních požadavků akademických pracovníků pořízeno 48 titulů. Kromě produkce již tradičních vydavatelů (Elsevier, Springer, Wiley, EBSCO) byly pořízeny e-knihy z vydavatelství Taylor and Francis a další tituly z menších vydavatelství, univerzitních apod.

Velká vydavatelství poskytují statistiky využívání e-knih v ukazateli *Stažené články/kapitoly*. V roce 2016 bylo využito 667 kapitol e-knih vydavatele Elsevier, 2 274 kapitol a článků z e-knih a referenčních příruček vydavatele Wiley a 206 dokumentů z e-knih vydavatele EBSCO.

Kolekce elektronických knih zpřístupněných na základě roční licence jsou další součástí elektronického informačního fondu. Ke kolekci *Lecture Notes in Mathematics*, kolekci *Lecture Notes in Computer Science* a *Springer eBook Collection in Computer Science* je zajištěn přístup službou *SpringerLink* v rámci konsorciální licence. Kolekce jsou průběžně doplňovány/aktualizovány, rozsahem jsou objemnější, proto i jejich využití je vyšší. Celkem bylo v roce 2016 přečteno 48 835 dokumentů.

K celé kolekci elektronických knih *ebrary Academic Complete* byl pro rok 2016 zakoupen licenční přístup v řadě *Engineering & Technology*, která obsahuje přes 8 tis. titulů. Zájem o knihy této řady potvrzoval růst počtu čtených knih, celkem bylo přečteno 27 791 plných textů částí knih.

V roce 2016 byl zaplacen licenční přístup ke čtyřem modulům kolekce *Knovel*, která obsahuje e-knihy a referenční příručky z technických oborů, *v předchozích dvou letech jich bylo šest*. Využito bylo 4 260 plných textů.

V roce 2016 pokračoval přístup ke kolekci online učebnic pro technické obory *Access Engineering* vydavatele McGraw-Hill, ze které bylo přečteno 860 dokumentů.

4.3 Akvizice informačních zdrojů

Nejužívanějším způsobem doplňování fondu na vysoké škole jsou konkrétní požadavky pedagogů a vědců, takto bylo v roce 2016 realizováno největší množství nákupů. Na akvizici studijní literatury má vliv doporučená literatura k oborům či předmětům vyučovaným na ČVUT, příp. k tématům závěrečných prací, a v neposlední řadě produkce univerzitního nakladatelství. Zdrojem pro cílený nákup jsou také publikační aktivity autorů ČVUT. Pro naplnění akvizičních požadavků jsou systematicky vyhledávány volně dostupné zdroje a nabídka publikací vydaných v režimu Open Access.

Akviziční proces knihovny nezávisí jen na objemu požadavků uživatelů a objemu finančních prostředků, ale v posledních letech jej ovlivňuje řada dalších faktorů - snižující se produkce tištěných titulů odborných a univerzitních nakladatelství v českém prostředí, růst volně dostupných e-dokumentů, měnící se požadavky a návyky uživatelů aj. Knihovna tyto změny reflektuje a snaží se využívat nové formy doplňování knihovního fondu.

Některé nabízené možnosti se vyzkoušely v předchozích letech, např. ***PDA*** (*Patron Driven Aquisition* - akvizice řízená přímo uživatelem). Pokračovala služba ***Ebook Library (EBL)***, která propojuje proces akvizice s výpůjční službou. V roce 2016 nabízená kolekce obsahovala téměř 6 500 zahraničních knih ze široké škály vědních oborů, byla ze strany knihovny průběžně aktualizovaná, aby co nejlépe odpovídala zájmům potencionálních uživatelů. Přesto byl zaznamenán poměrně nízký počet realizovaných výpůjček. Mohla jej také ovlivnit absence vzdáleného přístupu, na který jsou uživatelé elektronických informačních zdrojů zvyklí. Vzdálený přístup byl umožněn až na konci roku 2016. Jinou formou byla služba ***Flexibooks***, která nabízí kolekci českých e-knih vydavatelů Grada, Fraus, Portál, Raabe aj. Služba byla profilovaná podle oborů/témat ČVUT a nabízela 1300 titulů. Mezi cca 300 uživateli byli ponejvíce studenti z FBMI a MÚVS. Obě služby byly hrazeny z rozpočtu ÚK, byly sledovány konkrétní výpůjčky a jejich četnost podle titulu, jejich vliv na zakoupení určitého titulu do fondu. Z ekonomického pohledu se sledovala efektivita služeb – cena výpůjčky, cena e-knihy. V dalším roce je třeba analyzovat přínosy těchto služeb a jejich další pokračovaní, příp. jejich využití při nastavení akvizičního plánu.

4.4 Prodejní výstava knih

Již po osmé uspořádala knihovna prodejní výstavu zahraničních tištěných novinek v technických oborech, a to ve dnech 31. 10. – 4. 11. 2016 v prostorách budovy NTK. Výstava se konala pod názvem *Nov@ 2016 – Knižní novinky v technických oborech: 8. prodejní výstava zahraniční literatury pro obory ČVUT* a byla realizována s podporou projektu *Fondu na podporu celoškolských aktivit ČVUT (FCA) 2016*.

Cílem výstavy bylo představení nejnovější zahraniční literatury pro studijní a vědní obory ČVUT. Výstava prezentovala knihy autorů ČVUT, kteří publikovali v zahraničí. Dále byly vystaveny učebnice renomovaných světových univerzitních nakladatelství a nejnovější tituly technických oborů. Výstava splnila svůj další záměr – obohatit fond ÚK o nové přírůstky zahraničních novinek oborů vyučovaných na ČVUT. Výběr knih byl uskutečněn převážně na základě doporučení pedagogů. Tradiční výhodou byla možnost prohlédnutí knih na místě a využití výstavní slevy, kterou dovozce (firma Kuba Libri) nabídl. Osvědčilo se, že výstava byla otevřena po celou dobu pracovního týdne.

Celkem bylo na výstavu dovezeno 479 titulů. Do fondu ÚK bylo nakoupeno celkem 130 knih za 281 620,- Kč. Celá finanční podpora *FCA* ve výši 80 000,- Kč byla věnována na pořízení 35 knih. Dalších 82 titulů bylo hrazeno z limitů fakult a z rozpočtů a grantů kateder. Z rozpočtu ÚK se uhradilo 13 titulů.

obr. 1

5. Financování informačních zdrojů

Financování nákupů informačních zdrojů se řídilo pravidly *Akviziční politiky Ústřední knihovny ČVUT.* Jako každoročně fakulty a ústavy stanovily tzv. **limity** – konkrétní finanční částky z rozpočtů fakult a ústavů, určené pro nákup studijní a vědecké literatury. Z těchto prostředků mohla na základě konkrétních požadavků ÚK nakupovat a na konci roku provedla zúčtování těchto částek. ÚK také zajišťovala nákupy z grantových finančních prostředků, příp. katederních, pro konkrétní katedry nebo pracovníky ČVUT.

Z rozpočtu ÚK se v roce 2016 financovaly především informační zdroje a služby, které jsou dostupné všem pracovníkům a studentům ČVUT. Z rozpočtu ÚK byly financovány nákupy tištěných knih a časopisů, které jsou umístěny v centrálním pracovišti a nákupy elektronických knih zpřístupňovaných v síti ČVUT. Licenční poplatky nebo finanční spoluúčasti, ke kterým se ČVUT zavázalo svojí účastí v konsorciích, jsou uvedeny v položce *konsorciální poplatky* a týkají se konsorciálních elektronických informačních zdrojů. Další položkou jsou *e-zdroje nekonsorciální*, tj. náklady na jejich licenční poplatky. V položce *nástroje, služby, publikační standardy* jsou uvedeny náklady na licenční poplatky, poplatky za služby a členství v příslušných organizací, které souvisí se zajišťováním EIZ a publikováním – podrobněji v kapitole 5.6.

V roce 2016 získala ÚK finanční podporu z *Fondu celoškolských aktivit (FCA)* ve výši 80 tis. Kč na nákup tištěných knih (popsáno v kap. 4.4 *Prodejní výstava knih*). Náklady z rozpočtu ÚK jsou po jednotlivých položkách uvedeny v tab. 4.

Náklady z rozpočtu ÚK 2016	knihy	e-knihy	časopisy	konsorciální poplatky	e-zdroje nekonsorciální	nástroje, služby, publikační standardy	Celkem
cena (v Kč)	129 654*	17 840	2 614	8 460 609	2 765 376	821 143	11 809 794

** v tom je započtena podpora z projektu FCA ve výši 80 tis. Kč*

tab. 4

5.1 Financování tištěné knižní literatury

Knižní literatura (tištěné monografie, sborníky, učebnice a skripta) byla v roce 2016 nakoupena za celkem 2 730 434,- Kč (loni 3 441 332,- Kč). Z rozpočtu ÚK bylo uhrazeno 49 654,- Kč a z FCA na výstavní knihy to bylo 80 000,- Kč. Většina nákupů tedy byla hrazena z limitů fakult/ústavů, z dalších prostředků kateder a získaných grantových prostředků, a to v celkové výši 2 600 780,- Kč (loni 3 270 077,- Kč). Výdaje za tištěnou knižní literaturu v roce 2016 tvořily 17 % všech nákladů za informační zdroje ČVUT.

5.2 Financování elektronických knih

Trvale zakoupené elektronické knihy, které se nakupovaly od roku 2008, byly hrazeny pouze z rozpočtu ÚK, teprve v roce 2016 se objevily požadavky na tituly, které si zaplatily fakulty ze svých prostředků (limity, granty). Z rozpočtu ÚK bylo uhrazeno 17 840,- Kč, z fakultních prostředků 84 591,- Kč. Všechny zakoupené tituly jsou přístupné všem uživatelům ČVUT. ÚK ze svého rozpočtu hradila licenční přístup ke všem kolekcím e-knih (viz kap. 4.2 *Elektronický informační fond*).

5.3 Financování tištěných oborových časopisů

Oborové časopisy byly financovány z limitů jednotlivých fakult/ústavů a z prostředků kateder, minimální částkou také z rozpočtu ÚK. Konkrétně bylo z limitů zaplaceno celkem 1 068 502,- Kč, z prostředků kateder 254 250,- Kč a 2 614,- Kč doplatila ÚK. Celkem byly oborové časopisy financovány v částce 1 325 366,- Kč.

5.4 Financování konsorciálních e-zdrojů

Náklady na konsorciální e-zdroje se týkají licenčních poplatků, konsorciálních poplatků a finančních spoluúčastí v projektech programu MŠMT *Informace – základ výzkumu* (LR). Databáze *Web of Science* a *Journal Citation Reports* jsou přímo financovány prostřednictvím rozpočtu Akademie věd ČR ze státních prostředků a z finanční spoluúčasti členů konsorcia.

V tab. 5 jsou uvedeny konkrétní částky, kterými byly placeny z rozpočtu ÚK **konsorciální poplatky a finanční spoluúčasti** na přístup ke konkrétním informačním zdrojům formou předplatného na následující rok. U zdrojů *IEEE/IET* a *ACM DL* se jedná o platbu daného roku. Všechny uvedené platby jsou vázány uzavřenými smlouvami na období 2013–2017.

E-zdroje konsorciální	Cena (v Kč)
Science Direct (Elsevier)	3 004 978
Scopus	635 739
Wiley Online Library	1 026 733
SpringerLink	799 766
Web of Science	941 192
ACM DL	216 555
IEEE/IET	1 440 545
EBSCOhost	395 200
Celkem	8 460 808

tab. 5

Proti předchozímu roku se zvýšily náklady o 1 119 475,- Kč. Největší navýšení – vlivem kurzových rozdílů – bylo zaznamenáno u platby za licenční poplatky u IEEE/IET, a to o 726 192,- Kč.

5.5 Financování nekonsorciálních e-zdrojů

Náklady na **přístup k nekonsorciálním e-zdrojům** tvořily licenční poplatky, které nebyly financovány s žádnou finanční podporou a týkaly se vybraných oborových elektronických zdrojů. Náklady byly hrazeny z rozpočtu ÚK, pouze licence k databázi IOP byla dofinancována z limitů FEL a FJFI ve výši 210 480,- Kč. Souhrn je uveden v tab. 6.

E-zdroje nekonsorciální	Celkem (v Kč)
ASPI, IOP, MathSci, Ebrary, Knovel, Access Engineering, Helgi Library, normy ASTM (IHS), Cambridge Press, Sage STM, Prola	2 588 214

tab. 6

5.6 Financování nástrojů, služeb a publikačních standardů

Dalšími náklady byly poplatky za používání nástrojů – *Citace PRO*, který usnadňuje tvorbu citací, vyhledávač *Summon* a *Klasifikační web Kongresové knihovny LCC*, podle kterého je tříděn knihovní fond ÚK. Celkově tyto poplatky stály 532 116,- Kč.

Knihovna podporuje elektronické výpůjčky, protože ne všechny tituly jsou trvale nakupovány do fondu. Financovány byly služby krátkodobých výpůjček (*EBL, Flexibooks*) a meziknihovní služby na národní i mezinárodní úrovni – celkem za 160 027,- Kč.

Za samostatné sledování stojí platby za členství v organizacích/systémech, které usnadňují identifikování autorů a jejich výstupů. Jedná se o platby *ORCID, Cross Check, DOI* a *Handle*, které v roce 2016 stály 129 000,- Kč. Všechny tyto náklady byly hrazeny z rozpočtu ÚK a jsou uvedeny v tab. 7.

Nástroje, služby, publikační stnadardy	Cena (v Kč)
nástroje	532 116
služby	160 027
publikační standardy	129 000
Celkem	821 143

tab. 7

5.7 Financování informačních zdrojů - rekapitulace

Celkové náklady v roce 2016 na pořízení informačních zdrojů a služeb pro ČVUT, bez ohledu na zdroje jejich financování, činily 16 028 396,- Kč. V tab. 8 je přehled vynaložených nákladů po jednotlivých položkách.

Celkové náklady 2016	knihy	e-knihy	časopisy	konsorciální e-zdroje	nekonsorciální e-zdroje	nástroje, služby, publikační standardy	Celkem
cena (v Kč)	2 730 434	102 431	1 325 366	8 460 808	2 588 214	821 143	16 028 396

tab. 8

Pro srovnání uvádíme v tab. 9 přehled nákladů na financování informačních zdrojů, tj. knižní a časopisecké literatury v tištěné podobě, elektronické knihy, licenční poplatky a finanční spoluúčasti za přístup k elektronickým informačním zdrojům, službám a nástrojům v období 2009-2016. Vývoj světového trendu, kterým je orientace na elektronické zdroje a služby, je dobře patrný i z pohledu financování. V roce 2010 celková částka za pořízení informačních zdrojů a služeb pro ČVUT (bez ohledu na zdroje jejich financování) činila bezmála 12 mil. Kč, z toho na uhrazení elektronických zdrojů a služeb bylo použito skoro 6 mil. Kč. V roce 2016 z celkové částky 16 028 396,- Kč (viz tab. 8) to bylo již skoro 12 mil. Kč.

Inf. zdroje	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
celkem (v Kč)	11 189 663	11 958 566	10 745 542	9 649 927	14 476 545	15 156 835	14 934 631	16 028 396

tab. 9

6. Uživatelé

Interními uživateli ÚK jsou učitelé, vědečtí a odborní pracovníci ČVUT, studenti ČVUT všech typů studia, včetně programů celoživotního vzdělávání v rámci univerzity, dále ostatní pracovníci ČVUT a zahraniční studenti/profesoři na stáži na ČVUT. Externími uživateli jsou studenti a pracovníci jiných vysokých škol a odborná veřejnost. Služby jsou poskytovány formou meziknihovní služby také jiným knihovnám a informačním institucím v ČR.

Databáze uživatelů ÚK se odvozuje od databází studentů a pracovníků školy v rámci Informačního systému ČVUT. Vycházíme ze skutečnosti, že všichni pracovníci a studenti jsou uživateli ÚK – jejich fondů a jejich služeb dostupných v rámci počítačové sítě školy. Uživateli nejsou jen ti, kteří si půjčují fyzické dokumenty, ale všichni, kteří mají zájem a možnost přistupovat k elektronickému fondu, nástrojům a službám, a to z jakéhokoliv místa. K 31. 12. 2016 bylo v databázi uživatelů vykázáno 25 910 uživatelů.

Dobrou obsazenost a využití vykazuje naše chráněná studovna v 5. patře v NTK. Tento prostor má vhodné podmínky pro studium – ticho, dostupná literatura ve volném výběru s možností pořizování klasických kopií na vyžádání, osobní kontakt s referenčním pracovníkem. Samozřejmostí je WiFi – síť EDUROAM a vhodné umístění stolů i pro větší studijní skupiny. Nově byl vytvořen tzv. relaxační a antistresový koutek (obr. 2), kde je k dispozici literatura z oblasti prokrastinace, time managementu, k řešení stresových situací nejen při studiu a k dalším tématům v návaznosti na akce pořádané Centrem informačních a poradenských služeb a Kariérním centrem ČVUT. V nabídce jsou také antistresové omalovánky a pastelky včetně možnosti vystavit nejlepší fotografie ze sociálních sítí k podmínkám studia, trávení volnočasových aktivit apod.

Stejný zájem o studovny a místa v nich projevují i uživatelé v lokálních knihovnách. Nejlíp uspějí na Fakultě dopravní, kde je 68 studijních míst. Příjemné prostředí – světlo, teplo, konektivita – je bonus k poskytovaným službám.

obr. 2

Pro ÚK je důležité sledování návštěvnosti v budově NTK, protože studenti ČVUT zde tvoří významnou uživatelskou skupinu. Návštěvnost budovy (myslí se chráněný prostor za turniketem) je vykazována prostřednictvím evidenčního systému NTK. V roce 2016 bylo zaznamenáno 173 727 vstupů na studentské a zaměstnanecké karty ČVUT do budovy NTK. Je otázkou, zda mezi anonymními vstupy (vstup na lístečky), kterých v roce 2016 bylo 168 450, nejsou i studenti ČVUT. Sledován byl také údaj o využívání noční studovny uživateli z ČVUT, kde bylo v roce 2016 evidováno 6 520 návštěvníků.

7. Služby

7.1 Výpůjční služby

ÚK zajišťovala výpůjční služby na všech pracovištích, a to formou absenčních, prezenčních a meziknihovních výpůjček.

V centrálním pracovišti ÚK jsou dvě výpůjční místa s asistencí (v 2. patře v hale služeb a v 5. patře v chráněném prostoru studovny ÚK). Uživatelé mohou také ve studovně využívat selfcheck – samoobslužný systém pro výpůjčku a vracení knih s možností jejich prodloužení (prolongace), včetně kontroly uživatelského konta. Studijní literatura, která je uložena ve skladu, se půjčuje pouze na základě rezervace/objednávky, kterou uživatel musí provést prostřednictvím svého konta v *Katalogu ÚK* na webu. Podle této rezervace je dokument vyexpedován ze skladu a uživateli je automaticky odeslán e-mail o připravené rezervaci u výpůjčního pultu v 2. patře. Uživatel také může prostřednictvím svého konta kontrolovat, co má půjčeno, může provést prodloužení výpůjčky a provést rezervaci na již půjčený dokument na kterémkoliv pracovišti ÚK.

Volně přístupný fond ve studovně v 5. patře je určen zejména k prezenčnímu studiu, ale některé dokumenty si uživatel může vypůjčit na místě absenčně nebo na základě rezervace. Celkem se jedná o skoro 35 tis. knihovních jednotek, převážně to je knižní literatura z oborů dejvických fakult, ale je zde také umístěno 3 tis. dizertačních a habilitačních prací obhájených na dejvických fakultách. Od května 2016 byly v tomto prostoru sledovány **prezenční výpůjčky**, resp. počet vypůjčených a zpětně uživatelem nezaložených knih, celkem se jednalo o 711 výpůjček. Na ostatních pracovištích prezenční výpůjčky sledovány nebyly.

obr. 3

Celkově na všech pracovištích ÚK bylo uskutečněno 64 271 **absenčních výpůjček**, což je o 5 056 výpůjček méně než v předchozím roce. Pokles výpůjček je evidován na všech pracovištích ÚK, kromě lokální knihovny FBMI, která sídlí na Kladně a počet výpůjček se zde stále pohybuje kolem 11 tisíc. Graf 1 dokumentuje vývoj počtu výpůjček a počtu uživatelů v období 2009-2016, tj. po dobu existence ÚK.

graf 1

V následujícím grafu 2 porovnáváme realizované absenční výpůjčky fyzického fondu s počtem stažených dokumentů („výpůjček“) z elektronického fondu v daném roce. Počet stažených e-dokumentů se týká pouze plných textů (časopisů, sborníků, knih aj.), takže nezahrnuje citace a abstrakty, které jsou ukazatelem využití zejména u citačních databází *WoS* a *Scopus*. Zajímavá je dnes již osmiletá řada porovnání, která dokumentuje na jedné straně změnu uživatelského chování, na druhé straně změnu ve skladbě knihovního fondu. Dostupnost elektronického fondu (EIZ) nevyžaduje fyzickou návštěvu knihovny, asistenci knihovníka, výpůjční hodiny atd., umožňuje sdílení a vícenásobné využití jednoho dokumentu. To se projevuje i v objemu využitých dokumentů – „výpůjček“. Na druhé straně je zřejmé, že fyzický fond a výpůjčka z něj, má stále svůj význam v poskytovaných službách knihovny.

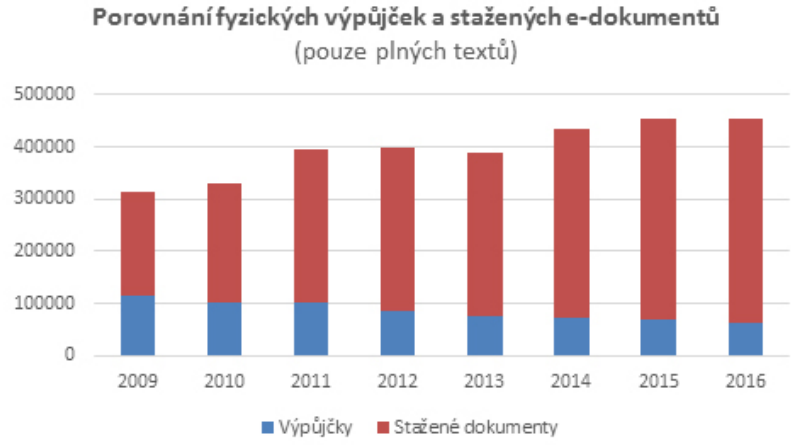

graf 2

Počet knihovních jednotek ve **volném výběru** byl celkově na všech pracovištích v roce 2016 v rozsahu 65 187 knihovních jednotek. V centrálním pracovišti a v lokální knihovně FD došlo k vyřazení obsahově zastaralé literatury nebo k přesunu části fondu do skladu. V tab. 10 jsou uvedeny údaje za jednotlivá pracoviště ÚK v letech 2012-2016.

Počet KJ ve volném výběru	ÚK/NTK	FJFI	FD	FBMI	Celkem
2012	34 190	5 359	11 157	7 836	59 142
2013	35 172	5 573	12 343	9 128	62 216
2014	35 831	5 655	12 792	10 092	64 380
2015	36 155	5 531	19 378	11 131	72 205
2016	34 949	5 128	13 260	11 850	65 187

tab.10

ÚK zajišťovala výpůjčky dokumentů prostřednictvím **meziknihovní výpůjční služby** (MVS). Meziknihovní služba stále patří ke standardním službám knihovny, které jsou stále požadovány. V roce 2016 bylo realizováno celkem 1 385 (loni 1 347) požadavků, které byly plněny v 476 případech klasickou výpůjčkou, ostatní jako kopie v tištěné nebo elektronické formě. Ze zahraničních knihoven bylo pro uživatele ČVUT vyžádáno 286 článků v tištěné nebo elektronické podobě a bylo vypůjčeno 110 knih.

Služba půjčování elektronických čteček je poskytována na centrálním pracovišti ÚK v Dejvicích. Služba byla zavedena v roce 2012 jako rozšíření možností při využití elektronických dokumentů a v této době vzbudila velký zájem. Současný zájem je o novější typy čteček, které si studenti spíše chtějí vyzkoušet, zvažují-li jejich zakoupení. V roce 2016 se absenčně půjčovalo 12 čteček na měsíční výpůjční lhůtu, s výjimkou dvou letních měsíců. Celkově bylo realizováno 29 výpůjček.

Pokračovaly **krátkodobé výpůjčky českých a zahraničních e-knih**. Úspěšnou se ukázala služba ***Flexibooks***, která nabízí české knihy. Výhodou je také, že e-výpůjčky jsou přístupné přímo z K*atalogu ÚK*, po zadání požadavku na výpůjčku je uživatel přesměrován na stránku ***Flexibooks***, kde si po založení účtu a instalaci čtečky Flexibooks může požadovaný titul stáhnout – půjčit. Výpůjční doba trvá 30 dnů. Službu pro registrované uživatele ČVUT hradí knihovna. V roce 2016 bylo uskutečněno celkem 632 výpůjček, ale v období červenec až září se nepůjčovalo. Méně úspěšně si vedla služba ***EBL*** (*Ebook Library*), která poskytuje výběr z 6 500 vybraných zahraničních e-knih s možností online nebo offline výpůjčky na 1 nebo 7 dní. V roce 2016 se tímto způsobem uskutečnilo pouze 47 výpůjček.

7.2 Elektronické služby

Elektronické služby se promítají do všech procesů. Týkají se výpůjčních služeb spojených s fyzickým knihovním fondem (rezervace dokumentů, prolongace výpůjček, bezhotovostní platba poplatků v *Katalogu ÚK*) nebo elektronického dodávání dokumentů. Rozvíjeny jsou referenční služby, dále služby, které se týkají efektivního využívání elektronických informačních zdrojů a služby vztahující se k podpoře vědy a výzkumu, k podpoře informačního vzdělávaní a publikačního chování.

Standardně nejvyhledávanějšími byly v roce 2016 ty služby, které umožňují získat plný text přímo v prostředí předplacených databází a digitálních knihoven. Využití těchto služeb bylo sledováno prostřednictvím statistických ukazatelů, o kterých se zmiňujeme v kap. 9, příp. v dalších kapitolách této zprávy. ÚK nabízela interním uživatelům **službu elektronického dodávání dokumentů (EDD ČVUT)**. Služba EDD ČVUT (https://edd.cvut.cz/edd/) má svůj okruh uživatelů, kteří mají specifické požadavky, zejména na starší dokumenty, které se nevyskytují ve zpřístupňovaných informačních zdrojích. Tuto uživatelskou skupinu tvoří 410 akademiků, doktorandů a studentů, kteří oceňují ponejvíce rychlost, se kterou pracovníci knihovny dokážou splnit jejich požadavky. V roce 2016 bylo jejím prostřednictvím vyřízeno 893 požadavků a dodáno 9 510 stran textu.

Elektronické služby byly rozvíjeny jako podpora vzdělávacího a vědecko-výzkumného procesu školy, a to zejména v oblasti **e-referenčních služeb**. Tyto služby usnadňují uživatelům získávat a zpracovávat relevantní informace. Orientujeme se především na jejich elektronickou formu. Služby jsou určeny celé univerzitě a nejsou vázány na fyzickou návštěvu knihovny.

Uživatelům je k dispozici **vyhledávač** typu discovery ***Summon***, který je na stránkách knihovny reprezentován okénkem s názvem *Všechny zdroje*. Prohledáván je Katalog ÚK, komerční odborné informační zdroje a vybrané volně dostupné odborné zdroje. Uživatel získává z jednoho vyhledávacího prostředí přístup ke všem odborným databázím přístupným pro ČVUT a k dalším dostupným informačním zdrojům i mimo placené licence ČVUT, a to na úrovni abstraktu/citace, nebo plného textu. Dostupné statistické údaje ukazují využití této služby v ukazatelích *počet přístupů* do vyhledávače a *počet zadaných dotazů/hledání* (tab. 11).

Vyhledavač Summon	2014	2015	2016
přístupy	7 128	13 354	13 499
hledání	39 053	75 064	74 940

tab. 11

Citační manažer *Citace PRO* na podporu publikačních aktivit studentů a akademických pracovníků je k dispozici uživatelům od dubna 2015. Jedná se o český citační software, kde má každý uživatel z ČVUT po přihlášení k dispozici své konto/úložiště. Systém podporuje více jak 8 000 citačních stylů, především však ČSN ISO 690. Poskytuje standardní funkce pro správu citačních záznamů a jejich sdílení. Po instalování doplňku do textového editoru Word umožňuje vkládat odkazy na literaturu do textu při psaní a následné vytvoření seznamu použité literatury. Od dubna do konce roku 2015 se do *Citace PRO* přihlásilo 1 132 uživatelů, počet přístupů byl 4 099. Za rok 2016 to bylo 1770 uživatelů a počet přístupů byl 9 423.

7.3 Rešeršní a konzultační služby

Rešerše pro vědecké a pedagogické pracovníky ČVUT se připravují vždy ve spolupráci s nimi, aby sami mohli posoudit vhodný elektronický zdroj a klíčová slova, vyladit rešeršní dotaz, vyhodnotit relevanci vyhledaných dokumentů a dat a získat plné texty vyhledaných dokumentů, které nejsou dostupné přímo v elektronické databázi s využitím služby *EDD* (elektronické dodávání dokumentů). V roce 2016 bylo takto zpracováno 41 rešerší pro vědce a pedagogy z fakult: FSv, FS, FEL, FBMI, FIT, MÚVS. Studentům, kteří hledají literaturu ke svým závěrečným pracím, se rešerše přímo neposkytují, protože je to součást jejich vlastní přípravy na závěrečnou práci. Formou konzultace se dovědí, které informační zdroje k tématu mají použít, jak v nich vyhledávat i jak získat plné texty. Učí se tak pracovat s informacemi samostatně.

Konzultační služby využívají akademičtí pracovníci i studenti. V roce 2016 jich bylo poskytnuto celkem 116 (v minulých 3 letech to bylo 69, 87, 120). Konzultace požadují studenti všech typů studia (zejména bakaláři), akademičtí pracovníci, ale i odborná veřejnost (zejména k tématům vědeckého publikování). Do sledování objemu konzultací nejsou započteny četné telefonické a jednodušší e-mailové dotazy. Požadavky na konzultace podle uživatelů ukazuje v procentech graf 3.

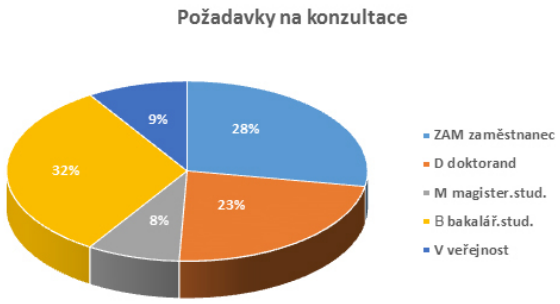

graf 3

Konzultace k hodnocení vědy, identifikátorům autorů a vědeckému publikování představují více než třetinu z celkového počtu. Narostl počet konzultací k psaní závěrečných prací a citování, a to zejména ze strany studentů, kteří pracují na bakalářských pracích. Procentuální rozložení témat pro konzultace ukazuje graf 4.

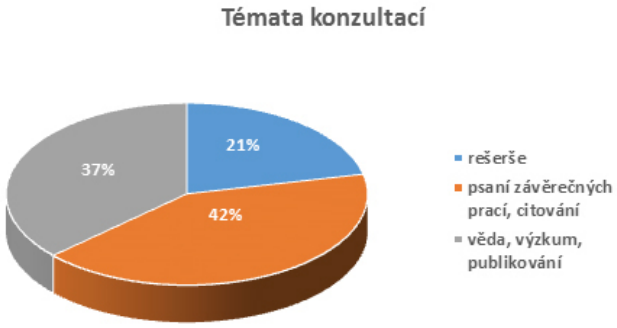

graf 4

Zájem studentů o konzultace při psaní závěrečných prací lze přičíst také tomu, že ÚK zavedla v roce 2016 „konzultační dny k citování ". Ve studovně ÚK jsou během předem vyhlášených termínů pracovnice knihovny připravené poskytnout konzultaci každému, kdo přijde (obr. 4). Doba konání těchto konzultací je volena v dostatečném předstihu před termíny odevzdávání závěrečných prací na fakultách.

obr. 4

7.4 Reprografické služby

Reprografické služby byly v roce 2016 poskytovány na centrálním pracovišti v Dejvicích, kde bylo zhotoveno celkem 165 kopií, a v lokální knihovně FJFI, kde bylo z fondu zhotoveno 83 kopií. Malý zájem či potřeba této služby jsou dány přímou dostupností plnotextových dokumentů v síti ČVUT, jinými příležitostmi ke kopírování dokumentů v budovách ČVUT i v budově NTK a jinými možnostmi zhotovování kopií. V tab. 12 jsou pro srovnání uvedeny počty zhotovených kopií v letech 2009–2016.

ÚK ČVUT	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
počet kopií	22 226	4 682	2 856	301	186	348	428	248

tab. 12

8. Webové stránky, propagace

Webové stránky http://knihovna.cvut.cz/ jsou zásadní službou knihovny, která je schopná oslovit neomezený počet návštěvníků, jak studenty a pracovníky školy, tak odbornou veřejnost. Tvorbě a aktualizaci webových stránek je proto v ÚK věnováno velké úsilí, tvoří východisko ke všem službám, novinkám, informacím a v neposlední řadě je to prostor pro prezentaci většiny aktivit.

8.1 Webové stránky

V roce 2016 byly otevřeny nové webové stránky, jejichž koncept byl připraven v minulém roce. Hlavním cílem nového webu byla přehlednost a jednoduchost pro uživatele a moderní responzivní design. Nový web má proto přehlednější strukturu a intuitivnější navigaci. Všechny texty prošly obsahovou i tematickou kontrolou a úpravou. Hlavní stránka byla navržena tak, aby uživatelé získali rychlý přehled o všech novinkách a aby se jednoduše dostali ke všem službám, které knihovna nabízí. Nově byl na stránky umístěn také blog a přehlednější kalendář akcí (obr. 5).

obr. 5

V dubnu 2016 proběhlo testování nového webu, kterého se zúčastnilo 300 uživatelů, a to nejen z ČVUT, ale i z řad veřejnosti – z řad budoucích studentů. Na základě výsledků byly provedeny úpravy a během léta byl spuštěn zkušební provoz nových stránek. Oficiální otevření stránek proběhlo na začátku akademického roku 2016/2017. Česká verze stránek byla dokončena, průběžně probíhá aktualizace informací. Anglická mutace stránek bude dokončena v roce 2017.

Celkem bylo v roce 2016 evidováno 143 523 návštěv webových stránek. Největší zájem, stejně jako v předchozích letech, byl o informace a dokumenty, které souvisí s vytvářením rešerší, psaním závěrečných prací a se správným citováním.

8.2 Propagace a komunikace s uživateli

Kromě webových stránek využívá ÚK k propagaci své činnosti i jiné způsoby. Od tištěných letáků přes elektronickou konferenci *DSVINFO* (Doktorand, Studium, Věda) a adresné e-maily až po *Facebook ÚK*, kde bylo v roce 2016 zaregistrováno 640 fanoušků. Příspěvky byly sdíleny také na *Twitteru*, kde knihovnu sleduje 62 uživatelů. Nově byl také zřízen účet na sociální síti *Instagram*, který si našlo 50 návštěvníků. Byly tam sdíleny fotografie a upoutávky na akce a služby knihovny. Vzhledem k tomu, že studenti sledují webové stránky svých fakult, spolupracuje ÚK s webmastery na fakultách při propagaci svých novinek a akcí.

Aby propagační materiály knihovny korespondovaly s novým designem webových stránek, byly nově navrženy také tištěné letáky, které jsou každoročně připravovány k zahájení akademického roku. Došlo také k jejich obsahové úpravě. Letáky byly umístěny na nástěnkách, u pultů studijních oddělení na jednotlivých fakultách a ve Vydavatelství průkazů ČVUT. Informace o knihovně a jejich službách byly také poskytnuty fakultám do jejich informačních a propagačních materiálů. Dále byly připraveny nové propagační materiály, které mají pomoci zejména novým studentům. Nově byla pro studenty připravena virtuální prohlídka knihovny a byla aktualizována brožura *E-prvák*, které usnadňují rychlou orientaci v knihovně i v jednotlivých službách. Kromě toho byla vytvořena navigace pro uživatele studovny v 5. patře, kde byla k počítačům umístěna „nápověda“, jak rychle najít knihy ve volném výběru.

Cílem propagace je přiblížit knihovnu uživatelům jako místo, kam se rádi vracejí. Letáky k jednotlivým akcím a službám jsou vytvářeny tak, aby je zaujaly a pobavily (obr. 6).

obr. 6

Pracovníci ÚK byli zváni na pravidelné schůzky zástupců PR oddělení fakult a součástí ČVUT. Díky tomu dochází k cílenější informovanosti o aktivitách a pořádaných akcích na ČVUT. Spolupráce dává možnost informovat také o aktualitách v ÚK, aby se dostaly do širšího povědomí školy. Na začátku akademického roku se knihovna tradičně zúčastnila studentského veletrhu „Žij studentský život", pořádaného Studentskou unií ČVUT, kde měla vlastní stánek. Kromě informací o službách knihovny poskytovali pracovníci ÚK rady ohledně citování literatury a vyhledávání v informačních zdrojích. Jako v loňském roce byly pro návštěvníky stánku připraveny soutěže.

V rámci doprovodného programu na mezinárodní konferenci ECIL 2016, která se konala v říjnu 2016 v Praze, mělo ČVUT vlastní stánek, kde byly umístěny a propagovány aktivity ÚK a CTN (obr. 7). O konferenci podrobněji v kap. 17 *Mezinárodní a národní spolupráce*.

obr. 7

Newsletter ÚK ČVUT vyšel v roce 2016 dvakrát. První se zabýval jednoznačným identifikátorem ORCID a jeho zaváděním/užitím na ČVUT. Druhý byl vydán u příležitosti Open Access Week a upozornil na povinnost poskytování otevřeného přístupu k výzkumným výsledkům financovaným z prostředků programu Horizont 2020. Informace o vydání nového ***Newsletteru*** byla vždy uveřejněna v aktualitách na webu ČVUT, na webových stránkách knihovny, kde byl ***Newsletter*** ke stažení, a také byl zasílán e-mailem na jednotlivé fakulty. Jednotlivá čísla jsou archivována v *Digitální knihovně ČVUT* (https://dspace.cvut.cz/handle/10467/61004).

9. Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů (EIZ)

9.1 Zhodnocení dostupnosti EIZ v roce 2016

Zajištění dostupnosti elektronických informačních zdrojů pro ČVUT patří k hlavním úkolům ÚK. V roce 2016 pokračovalo zpřístupňování multioborových a oborových informačních zdrojů, které pokrývaly ve vysoké kvalitě všechny obory rozvíjené na ČVUT. Všechny zásadní finančně nákladné zdroje byly na období 2013–2017 podpořeny programem MŠMT *Informace – základ výzkumu (LR)*. Databáze *Web of Science* a *Journal Citation Reports* byly ve stejném období přímo financovány prostřednictvím rozpočtu Akademie věd ČR ze státních prostředků. Ke všem těmto zdrojům bylo ČVUT vázáno formou licenčních poplatků, konsorciálních poplatků a finančních spoluúčastí. ÚK dále zajišťovala a financovala řadu dalších oborových informačních zdrojů, tzv. nekonsorciálních.

Zásadním **multioborovým informačním zdrojem** byla digitální knihovna *ScienceDirect* vydavatelství Elsevier, která zpřístupňuje plnotextovou kolekci elektronických časopisů. Dalším zdrojem je velká kolekce časopisů a knih *SpringerLink* vydavatele Springer, která také zahrnuje zdroje *Lecture Notes in Computer Science, Lecture Notes in Mathematics, Springer eBook Collection in Computer Science* a kolekce časopisů *Kluwer*. Uživatelé z ČVUT měli dále možnost využívat také digitální knihovnu *Wiley Online Library* vydavatele Wiley, která obsahuje kolekci časopisů, knih, referenčních publikací. Pokračoval také přístup k multioborové databázi *EBSCOhost*, která mj. zahrnuje řadu recenzovaných časopisů, které nejsou dostupné v jiné podobné databázi.

Přístup k **citačním databázím**, které jsou důležité zejména pro vědeckou práci a hodnocení jejích výsledků, pokračoval i v roce 2016. Byly to produkty *Web of Science* a *Journal of Citation Reports* vydavatele Thomson Reuters a multioborová citační databáze *Scopus* vydavatele Elsevier. V průběhu roku 2016 byl zpřístupněn analytický nástroj *InCites*, který pracuje nad zdrojovými daty z *Web of Science* a umožňuje realizovat pokročilé analýzy publikačních aktivit.

Pokračoval přístup k významným **oborovým informačním zdrojům**. Na prvním místě je třeba zmínit elektronickou knihovnu *IEEE/IET Electronic Library* (na platformě *IEEE Xplore*), která poskytuje unikátní informace nejen z oboru elektrotechniky, ale díky svému neustálému vývoji se zabývá i obory, které nejsou pokryty jinými informačními zdroji. Pokračoval také přístup k digitální knihovně *ACM Digital Library*, která obsahuje plné texty časopisů a sborníků americké počítačové společnosti ACM a integruje bibliografickou databázi *Guide to Computing Literature*. Přístup byl podpořen projektem MŠMT *LR1310 Zpřístupnění klíčových informačních zdrojů a služeb pro VaV v technických a informatických oborech*, jehož nositelem je ČVUT a účastníky Matematicko-fyzikální fakulta UK, Vysoká škola ekonomická, Ústav informatiky AV ČR, Ústav teorie informace a automatizace AV ČR.

Uživatelé ČVUT mohli využívat také **nekonsorciální oborové zdroje** v rámci celé školy. Pokračoval přístup k digitální knihovně *MathSciNet*, ke kolekcím *IOP Science, Physical Review Online Archive (PROLA)* a k časopisům *Optics Letters* a *Medical Physics*. Dále byl zajištěn přístup k časopisům *Cambridge University Press*, k technickým normám prostřednictvím *IHS Standard Expert*, ke kolekci S*AGE STM* a k faktografické databázi ekonomických a statistických údajů *HelgiLibrary*. ÚK zpřístupňovala různými formami elektronické knihy (viz kap. 4.2). Pokračoval licenční přístup ke kolekci e-knih *Knovel*, ke kolekci *ebrary Engineering & Technology*, ke kolekci e-učebnic *Access Engineering* vydavatele McGraw-Hill. Fond trvale zakoupených elektronických knih, využívaný v rámci celé univerzity, v roce 2016 obsahoval celkem 1 353 titulů.

Všechny zpřístupňované informační zdroje pro obory pěstované na ČVUT – komerční zdroje, zdroje v režimu Open Access a ve zkušebním režimu – jsou soustředěny v rámci sekce *Katalogy a databáze* na webu knihovny. Uživatelům z ČVUT jsou informační zdroje přístupné prostřednictvím IP adres ČVUT. Autorizovaný přístup je výhodný zejména pro vzdálený přístup mimo domovskou síť uživatelů, což je v akademickém prostředí zvláště vítané. Pro vzdálený přístup mohou uživatelé ČVUT využít *Bránu EIZ* nebo se připojit přes univerzitní VPN. Protože některé databáze už neumožňují přihlášení pomocí starších protokolů, vzdálený přístup k databázím funguje přes technologii Shibboleth. Databáze, které jsou připojené přes Shibboleth, jsou vyznačeny v katalogu informačních zdrojů na webových stránkách knihovny.

9.2 Statistické sledování využití EIZ

V následujících oddílech jsou uvedeny výsledky statistického sledování využití EIZ na ČVUT se stručným komentářem k jednotlivým zdrojům. Řada informačních zdrojů je zpřístupňována dlouhodobě, v příslušných tabulkách uvádíme srovnání jejich využití většinou za období 2009-2016.

Vydavatelé zdrojů již před lety zareagovali na poptávku po standardizaci poskytovaných statistických ukazatelů, a to zejména v případě zásadních zdrojů, u kterých je důležité porovnávat jejich využití.

Používají formát Counter, který je mezinárodním standardem pro sledování stanovených ukazatelů standardizovaným způsobem. Jeho specifikem oproti jiným, tzv. non-Counter údajům, je standardizované nakládání s uživatelskými aktivitami (např. počítání vícenásobných „kliknutí" na odkaz) a standardizované filtrování aktivit robotů. Verze 4, se kterou většina producentů pracuje, poskytuje všechny podstatné ukazatele, které knihovna dlouhodobě sleduje (počet hledání, počet zobrazených záznamů, počet stažení plných textů časopiseckých článků a kapitol z knih, počet stažení multimediálního obsahu). Přesto u některých oborových informačních zdrojů vydavatelé poskytují jen vybrané Counter údaje, případně je kombinují s non-Counter údaji.

9.2.1 Multioborové zdroje

ScienceDirect (Elsevier)

Digitální knihovna *ScienceDirect*, která zpřístupňuje kolekci produktů a služeb vydavatelství Elsevier Science, je zásadním a velmi využívaným informačním zdrojem na ČVUT. Od roku 2009 mají uživatelé přístup k úplné kolekci časopisů, která obsahuje bezmála 2 500 titulů vědeckých časopisů. Vývoj ukazatele *Plný text* v průběhu let (tab. 13) ukazuje trvalý růst využití ze strany uživatelů ČVUT.

ScienceDirect časopisy	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přístupy	20 313	23 149	29 235	34 557	42 937	50 290	123 018	257 726
hledání	45 838	48 870	46 885	46 528	48 237	54 904	47 110	43 399
plný text	86 810	85 060	91 752	103 941	145 155	163 383	183 904	187 804

tab. 13

Údaje se týkají pouze časopisecké produkce vydavatelství Elsevier, využití jimi vydaných e-knih je popsáno kap. 4.2 *Elektronický informační fond*.

Wiley Online Library

Knihovna *Wiley Online Library* umožňuje přístup k plnotextovým verzím časopisů, knih a referenčních příruček vydavatelství John Wiley & Sons. Pro ČVUT jako člena českého konsorcia je přístupná vybraná kolekce *STM* (technické, přírodní vědy a medicína). Producent poskytuje pouze údaje statistického ukazatele *Plný text*, tj. počet zobrazených (otevřených) plných textů článků ve formátu PDF. V tab. 14 je uveden vývoj využívání zpřístupňovaných časopisů v daném ukazateli od roku 2009. Údaje nezahrnují využití celé knihovny *Wiley Online Library*, týkají se časopisecké produkce, využití e-knih je popsáno kap. 4.2.

Wiley Online Library časopisy	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
záznamy/plný text	6 594	4 055	9 891	8 640	10 375	9 727	10 420	10 728

tab. 14

SpringerLink

Služba *SpringerLink* zpřístupňuje v plnotextové formě odborné časopisy nakladatelství Springer Verlag. Jedná se již o víc než 2 700 titulů, které tematicky pokrývají oblasti biologie, chemie, lékařství, počítačové vědy, fyziky, matematiky, práva a ekonomie.

Producent poskytuje pouze statistické údaje pro ukazatel *Plný text*. V tab. 15 je uvedeno využití od roku 2009, které potvrzuje rostoucí zájem o články digitální knihovny *SpringerLink*. Údaje se týkají pouze časopisů, využití e-knih na platformě *SpringerLink* jsou uvedeny v kap. 4.2.

SpringerLink	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
plný text	12 850	15 856	19 303	11 623	22 207	18 417	22 649	28 709

tab. 15

EBSCOhost

Přístup do databází firmy EBSCO, která je agregátorem předních světových vydavatelství, mají uživatelé ČVUT od roku 2004. Původně byl považován z hlediska svého zaměření pouze za doplňující zdroj pro technické obory, ale po obsahových změnách se ukázalo, že je o tento zdroj poměrně velký zájem. V roce 2008 byl obsah produktu *EBSCOhost* strukturován do dvou databází: *Academic Search Complete* – databáze vytvořená speciálně pro akademické prostředí, která tematicky pokrývá obory společenskovědní a přírodovědní, ale také elektroinženýrství, stavební inženýrství, matematiku a fyziku; *Business Source Complete* – databáze tematicky zaměřená na ekonomii, finance, management, účetnictví a mezinárodní obchod. Postupně je *EBSCOhost* obohacován o další zdroje (např. *LISTA with Fulltext, Computers & Applied Sciences Complete, GreenFILE*). *EBSCOhost* nabízí české webové rozhraní se snadným a efektivním vyhledáváním, vzdálený přístup Shibboleth, možnost prohledávat e-knihy společně s databázemi atd.

V tab. 16 je uvedeno využívání databází od roku 2009. Statistické výstupy poskytuje producent prostřednictvím firmy EBSCO, která neuměla dostatečně objasnit výkyvy v jednotlivých ukazatelích v průběhu sledování.

EBSCOhost	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přístupy	43 360	61 206	78 689	68 453	18 479	6 924	8 307	5 122
hledání	33 343	59 419	75 714	126 358	127 740	167 197	72 372	69 240
plný text	9 958	31 529	45 598	8 567	6 840	6 500	15 769	10 232

tab. 16

9.2.2 Citační databáze a rejstříky

Web of Science (WoS), Journal Citation Reports (JCR)

Databáze *Web of Science*, jeden ze dvou oficiálních zdrojů pro hodnocení výsledků výzkumné práce v ČR, byla v minulých letech zpřístupňována na platformě *Web of Knowledge*. Od ledna 2014 byla platforma, na které je zpřístupňována, přejmenována na *Web of Science* a samotná databáze se jmenuje *Web of Science Core Collection (WoS CC)* a obsahuje rejstříky *Science Citation Index Expanded (SCI-Expanded), Social Science Citation Index (SSCI), Arts & Humanities Citation Index (AHCI), Conference Proceedings Citation Index (CPCI)* a *Emerging Sources Citation Index (ESCI)*. Spolu s touto databází jsou zpřístupňovány ještě *KCI-Korean Journal Database, MEDLINE, Russian Science Citation Index* a *SciELO Citation Index*. Využívání všech uvedených databází je zahrnuto do celkových statistických výstupů v tab. 17.

WoS	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přístupy	15 700	22 006	25 560	26 700	31 676	66 339	59 339	68 906
hledání	83 767	97 949	118 300	129 836	154 446	138 904	138 772	152 577
citace/abstrakt	96 871	103 104	142 330	127 653	254 502	264 002	139 624	216 038

tab. 17

Samostatně v tab. 18 je uvedeno využití databáze *Journal Citation Reports*, která poskytuje souhrnné citační informace o časopisech (např. Impact Factor).

JCR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přístupy	3 233	4 516	5 190	5 175	5 782	6 079	5 395	3 423
hledání	3 563	4 712	7 979	5 084	5 925	5 650	6 296	16 267
záznamy	5 970	9 919	10 784	10 619	13 249	12 399	13 833	12 916

tab. 18

V průběhu roku 2016 byl zpřístupněn analytický nástroj ***InCites***, který pracuje nad zdrojovými daty z *Web of Science* a umožňuje realizovat pokročilé analýzy publikačních aktivit a dopadu výzkumné práce na úrovni jednotlivců, týmů, pracovišť, institucí a jednotlivých oborů. Více v kap. 11 této zprávy.

Scopus

Citační databáze *Scopus* je druhým oficiálním zdrojem pro hodnocení výsledků VaV. *Scopus* poskytuje ke všem zpracovaným článkům také možnost přímo sledovat všechny jejich dosavadní citační ohlasy. Databáze nepracuje s bibliometrickým indikátorem Impact Factor jako *WoS*, ale jako nástroj pro hodnocení časopisů metriky SCImago Journal Rank společnosti SCImago. Vzhledem k propojení záznamů s plnými texty je databáze využívána také jako klasický informační zdroj, což je dobře vidět i z jeho využívání. V ukazateli *Plné texty* jsou sledovány počty odkazů na plné texty. Využití databáze za léta 2009 až 2016 je dokumentováno v tab. 19 a ukazuje meziroční růst ve sledovaných ukazatelích.

Scopus	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přístupy	2 976	5 816	10 646	13 751	14 367	20 131	25 306	24 727
hledání	10 472	19 854	28 237	34 926	42 065	54 062	54 194	54 390
citace/abstrakt	4 220	8 641	15 314	18 722	23 498	34 550	33 512	56 846
plné texty	2 761	6 616	14 321	12 242	12 261	12 025	17 461	29 515

tab. 19

9.2.3 Oborové informační zdroje

Elektronická knihovna IEEE/IET

Elektronická knihovna IEEE/IET patří mezi nejvýznamnější zdroje pro inženýrské obory, proto je její využití v prostředí ČVUT vysoké. Výsledky využívání této elektronické knihovny (tab. 20) dokládají stabilní zájem uživatelů.

IEEE/IET	hledání	plné texty celkem	z toho		
			články	konferenční příspěvky	normy
2009*	21 047	32 190	12 894	19 124	172
2010	42 722	47 471	19 260	27 973	238
2011	54 456	54 718	21 943	32 388	387
2012	85 998	54 485	23 426	34 796	263
2013	92 688	57 089	23 037	33 723	329
2014	99 517	54 755	21 964	32 490	301
2015	79 515	54 556	23 050	31 174	332
2016	73 461	54 519	21 762	32 398	359

** přístup byl zahájen až v dubnu 2009*

tab. 20

Význam *Elektronické knihovny IEEE/IET* vidíme také v hodnocení takových přínosů, kterými jsou uplatněné vědecké výsledky autorů ČVUT. V tab. 21 je uveden přehled počtu publikací v *Elektronické knihovně IEEE/IET* za období 2009–2016, který dokumentuje vývoj úspěšnosti autorů ČVUT v uplatňování jejich výsledků v prestižních časopisech a konferenčních sbornících.

IEEE/IET	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
články v časopisech	20	30	33	33	28	26	38	63
konferenční příspěvky	170	204	245	232	177	202	246	277
Celkem publikace ČVUT	190	234	278	265	205	228	284	340

tab. 21

The ACM Digital Library

Digitální knihovna ACM obsahuje plné texty časopisů a sborníků americké počítačové společnosti ACM (The Association for Computing Machinery). Vedle vlastních plnotextových publikací databáze integruje bibliografickou databázi *Guide to Computing Literature* – souhrnnou celosvětovou bibliografii literatury k oblasti Computer Science/Computing. V tab. 22 jsou uvedeny výsledky využívání podle dostupných ukazatelů.

ACM DL	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
přístupy	12 953	14 089	9 248	4 075	3 999	4 850	4 346	8 801
hledání	4 598	5 837	4 652	4 835	3 019	3 119	2 504	2 306
záznamy/plný text	16 663	20 674	15 831	9 710	6 332	7 377	8 898	13 082

tab. 22

IOP Science, PROLA, MathSciNet, Cambridge Journals, SAGE STM

Dalšími informačními zdroji, které jsou od roku 2010 zpřístupňovány pro uživatele ČVUT, je kolekce e-časopisu *IOP Science* z produkce vydavatele Institute of Physics a archiv časopisů *Physical Review Online (PROLA)* a časopisy *Cambridge Journals*. Jejich využití v ukazateli *Plný text* je uvedeno v tab. 23.

Dlouhodobě je zajišťován přístup k digitální knihovně *MathSciNet* obsahující mj. referátový časopis *Mathematical Reviews*. Americká matematická společnost, která je jejím vydavatelem, poskytovala v minulých letech pouze údaje v ukazatelích *Přístupy/Hledání*, teprve od roku 2013 poskytuje informace o počtu zobrazených bibliografických záznamů.

Od roku 2015 je umožněn přístup k časopisům *Cambridge Journals*, které vydává Cambridge University Press. Kolekce obsahuje více než 300 odborných časopisů z oblasti přírodních věd, technologie, medicíny, humanitních a společenských věd. Řada z nich jsou předními časopisy ve svých oborech. Teprve za rok 2016 vydavatel poskytl Counter údaj o počtu stažených plných textů (tab. 23).

V roce 2016 byla nově zpřístupněna kolekce *SAGE STM*, která obsahuje 319 časopisů prestižního vydavatele SagePublisher. Jsou to stěžejní časopisy pro oblast kybernetiky a robotiky. Jejich využití v ukazateli *Plný text* je uvedeno v tab. 23.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
IOP/plný text	6 369	5 677	6 254	6 492	7 672	9 908	11 537
PROLA/plný text	3 230	2 585	1 924	1 873	2 045	2 153	1 895
MathSciNet/záznamy	-	-	-	3 929	5 357	4 572	3 714
Cambridge Journals/plný text	-	-	-	-	-	Dodán údaj o požadavcích*	894
SAGE STM/plný text	-	-	-	-	-	-	1 631

** Využití za rok 2015 vydavatel poskytl pouze plnění ukazatele Požadavky, kterých bylo v tomto roce 1 031. Dalších 212 požadavků směřovalo do archivních čísel časopisů.*

tab. 23

HelgiLibrary, IHS Standards Expert

V únoru 2015 byla uživatelům ČVUT zpřístupněna databáze *HelgiLibrary*. Je to faktografická databáze, která obsahuje data o více než 95 % světové populace a globální ekonomiky. Je zde přes 100 000 časových řad, více než 2,5 milionu číselných dat sesbíraných ze stovek různých veřejných zdrojů a od licenčních partnerů. Kromě statistických dat nabízí databáze i spoustu zajímavých analýz a zpráv. Vydavatel poskytl její statistické využití z pohledu tří ukazatelů – *Přístupy, Zobrazené stránky* a *Počet uživatelů* (tab. 24).

HelgiLibrary	2015	2016
přístupy	651	425
zobrazené stránky	9 337	3 218
počet uživatelů	453	283

tab. 24

V březnu 2015 byla zpřístupněna databáze *IHS Standards Expert*, která obsahuje informace od světových vydavatelů norem. Pro ČVUT byly předplaceny plnotextové kolekce *ASTM 03.02: Metals - Mechanical Testing; Elevated and Low-Temperature Tests; Metal* a *ASTM 03.03: Nondestructive Testing*. Přidanou hodnotou je vyhledávání v jednom prostředí. Využití databáze z pohledu dostupných statistických ukazatelů uvádíme v tab. 25.

IHS Standards Expert	2015	2016
přístupy	171	257
zobrazené dokumenty	-	17
hledání	134	215

tab. 25

10. Podpora studia

Podporovat studium znamená usnadňovat studentům cestu k informacím, které ke studiu potřebují: poskytovat konzultace a návody, jak a kde hledat informace, jak hodnotit jejich relevanci a důvěryhodnost a jak je používat při psaní odborných textů, zvláště závěrečných vysokoškolských prací. Velká pozornost je věnována citování, práci s citačními manažery, právním a etickým aspektům využívání informací a ochraně intelektuálního vlastnictví. Patří sem propagace nových elektronických informačních zdrojů, vystavování informačních materiálů na webu ÚK, pořádání exkurzí, seminářů, kurzů, přednášek a školení, a také účast ve výuce odborných předmětů. Všechny vzdělávací akce se plánují pro určené cílové skupiny ve spolupráci s fakultami, to se projevuje zejména v plánování seminářů, přednášek a školení v rámci odborných předmětů a dále také při pořádání kurzů pro doktorandy.

Pro začínající studenty byly pořádány především **exkurze** po budově NTK a prostorách ÚK v této budově, výklad se zaměřuje na strukturu ÚK, využívání uživatelského konta v online katalogu a rezervaci literatury. Kromě termínů vypsaných knihovnou na začátku akademického roku si exkurze pro své studenty objednávaly i některé fakulty.

Studentům bakalářského a magisterského studia, kteří již znají téma své závěrečné práce, byly určeny zejména **přednášky a školení** u počítačů, které jim pomohou vyhledat a zhodnotit literaturu k zadaným tématům svých prací, správně citovat a nedopouštět se plagiátorství a jiných prohřešků proti autorské etice.

Další vzdělávací aktivitou byly **semináře**, které byly v roce 2016 pořádány pro studenty FSv a zabývaly se vyhledáváním v elektronických informačních zdrojích a tvorbou rešerší. Další semináře byly určeny širší akademické obci a měly konkrétní zaměření na to, jak psát a publikovat s *IEEE* nebo na novinky ve *Web of Science*.

ÚK zajišťovala **výuku povinně volitelného předmětu** *Vyhledávání v databázích a práce s informacemi* v učebních osnovách pro studenty dvou oborů bakalářského studia na MÚVS. K výuce založené na přednáškách a cvičeních se využívá jako výukové prostředí Moodle, kde se shromažďují a zpřístupňují výukové materiály a vypracovávají testy. Předmět *Vyhledávání v databázích a práce s informacemi* je zakončen klasifikovaným zápočtem. V roce 2016 ho absolvovalo 239 studentů z 1. a 2. ročníku bakalářského studia.

Pokračovaly **kurzy pro doktorandy** *Informace pro vědu a výzkum*, jejichž cílem je poskytnout informační podporu pro jejich vědeckou práci a uvést je do akademické sféry jako budoucí autory vědeckých publikací. Kurz byl v přímé výuce otevřen v roce 2016 pouze v letním semestru na FSv. Současně byl vypsán v obou semestrech **kurz pro doktorandy v e-learningové formě**. Je určen těm studentům, kteří nenajdou čas v rozvrhu na kurz v přímé výuce, i těm, kdo dávají přednost vlastnímu řízení svého času pro vzdělávání. E-kurz má 10 modulů, které se otevírají po týdnu. Obsahuje témata, která podporují studenty v jejich začátcích vědecké práce a publikování výsledků: přehled a přístup k elektronickým informačním zdrojům, rešeršní strategie a vyhledávání v dostupných elektronických databázích, hodnocení vědy a citační databáze, ochrana duševního vlastnictví, vědecké publikování, citování, autorská a publikační etika, citační manažery a možnosti sdílení informací prostřednictvím sociálních sítí pro vědu. Každý modul zahrnuje kromě studijního textu a odkazů na další materiály, také testy a úkoly. Testy se vyhodnocují automaticky, úkoly hodnotí lektoři. Podle výsledků mohou účastníci kurzu získat certifikát o absolvování kurzu v tištěné podobě i jako digitální odznak. V mezinárodním logu informační gramotnosti je zakódována informace z certifikátu absolventa kurzu – jméno absolventa, název a doba kurzu, zaměření a účel kurzu. Digitální odznaky se vytvářejí v nástroji Veriod.

V roce 2016 prošlo e-learningovým kurzem celkem 44 doktorandů, ale ne všichni měli motivaci k vyplnění testů a úkolů, což je podmínkou jeho dokončení. Osvědčení o absolvování (certifikát) získalo 28 z nich. Ukazuje se, že když tento certifikát není započítáván do studia (byť na některých katedrách tomu tak je), snižuje to zájem o kurz. Přitom závěrečné schůzky se studenty a hodnotící ankety potvrzují směřování k samostatnému vzdělávání a samotný kurz má velmi pozitivní ohlasy. Informace o e-learningovém kurzu jsou k dispozici na stránkách ÚK http://knihovna.cvut.cz/cs/seminare-a-vyuka/vyuka/e-learning.

Celková statistika vzdělávacích akcí, které proběhly v roce 2016, je uvedena v tab. 26.

Typ akce	počet akcí	počet hodin	počet účastníků
přednášky	8	16	175
semináře	5	10	53
účast ve výuce odborných předmětů	9	18	228
školení u počítačů	4	6	67
kurzy pro doktorandy	1	20	6
e-learnigový kurz pro doktorandy	2	40	44
výuka na MÚVS (povinně volitelný předmět)	2	180	239
exkurze pro studenty 1. ročníků	13	14	100
Celkem	44	304	912

tab. 26

Prostřednictvím knihovny se ČVUT zúčastnilo ***Celorepublikového průzkumu informační gramotnosti vysokoškolského studenta***, který provedla Asociace knihoven vysokých škol ČR v roce 2015, jeho vyhodnocení a analýzy byly zpracovány v roce 2016. Cílem průzkumu bylo získat přehled o motivaci a chování studentů při vyhledávání a používání informací pro studium, navazovalo se na výsledky podobného průzkumu z roku 2004. Zjišťovalo se, co má vliv na úroveň informační gramotnost (IG) studentů a jaké úrovně dosahuje informačně gramotný student. Průzkumu se účastnilo 17 vysokých škol. Na ČVUT se do průzkumu zapojili studenti všech fakult, a to v počtu 2 926. Výsledky ukázaly, že úroveň IG ovlivňuje: studijní program, motivace ke studiu (vyšší plánovaný stupeň VŠ vzdělání, přesvědčení o důležitosti orientovat se v informačních zdrojích), absolvování kurzů knihovny. Celkově se potvrdilo, že úroveň IG studentů roste, zejména její složky jazyková, literární (psaní odborných textů) a numerická (práce s daty). Dokumentová gramotnost (vyhledávání v informačních zdrojích) klesla. To se potvrdilo na všech univerzitách zúčastněných v průzkumu. Z výsledků průzkumu a připomínek a poznámek respondentů lze usuzovat, že studenti málo znají elektronické informační databáze a k vyhledávání literatury ke studiu používají hlavně Google. Řešením zlepšení může být začlenění školení práce s databázemi do výuky (děje se tak jen na některých fakultách), zvýšení požadavků pedagogů na studenty k využívání elektronických databází. Výsledky průzkumu jsou dalším impulsem pro rozvíjení vzdělávacích aktivit knihovny.

11. Podpora vědy a výzkumu

Oblast informační podpory vědy a výzkumu, podpora publikování vědeckých výstupů a podpora v oblasti nových forem vědecké komunikace patřily i v roce 2016 ke strategickým činnostem knihovny. Tlak nových technologií, trendů a uživatelských potřeb a požadavků nutí knihovnu průběžně redefinovat informační služby a aktualizovat nástroje tak, aby poskytovala neustálou relevantní a fundovanou podporu vědě a odbornému publikování. V této souvislosti pracovníci knihovny průběžně reagují na rostoucí požadavky nových dovedností a odborných znalostí souvisejících s informačními potřebami a informační podporou v průběhu celého cyklu vědecké práce, od informačního zajištění jednotlivých oborů až po podporu publikování výsledku – standardy odborného publikování, uložení, zpřístupnění a šíření vědeckých výstupů. Od poloviny roku byla nastavena velmi úzká a intenzivní spolupráce s Nakladatelstvím ČVUT (společné řízení knihovny a nakladatelství) v oblasti produkce a distribuce vědeckých a odborných publikací (monografií a periodik), ve sledování nových technologických trendů ve správě a distribuci obsahu, přípravné kroky pro orientaci na vydávání e-publikací vzhledem ke změnám v oblasti vědy a výuky.

ÚK působila v procesu hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací (VaVaI), a to v oblasti zajišťování přístupu ke stěžejním informačním zdrojům (citačním rejstříkům a analytickým nástrojům) a také v procesu sledování, vyhodnocování a zveřejňování statistických dat, citačních a srovnávacích analýz. Rozvíjeny byly aktivity průběžného sledování citačních rejstříků a práce s nimi, s ohledem na pomoc autorům s identifikováním jejich publikačních aktivit a citačních ohlasů, s publikováním vědeckých výsledků i v souvislosti s metodikou hodnocení výsledků VaVaI v ČR. Všechny aktivity byly zaměřeny na posilování pozice ČVUT v národním i mezinárodním měřítku.

Pokračovaly **práce s citačními rejstříky** *WoS* a *Scopus* a s nástroji pro evaluaci časopisů *Journal Citation Reports* a *SCImago Journal Rank*. Knihovna zpracovávala informace a poskytovala konzultace k parametrům, které se týkají publikací, publikační strategie a hodnocení publikací. Dále zprostředkovala žádosti o zařazení časopisů a konferenčních sborníků vydávaných ČVUT do databází *Web of Science (WoS)* a *Scopus*. Nad rámec citačních databází byl na ČVUT zpřístupněn analytický nástroj *InCites*, který je určen k vytváření bibliometrických analýz nad daty databáze *Web of Science*. Plně zpřístupněn byl modul *Business & Analytics*. Pro využívání modulu *WoS Profiles* byl ve spolupráci s pracovníky VIC realizován import dat z IS ČVUT. Dále bylo koordinováno nastavení nástroje pro ČVUT tak, aby propojením těchto dvou modulů si mohlo ČVUT vytvářet vlastní analýzy výzkumných a publikačních aktivit až na úroveň jednotlivých kateder a ústavů. Dokončení tohoto nastavení se předpokládá v roce 2017. V roce 2016 knihovna vytvářela analýzy z nástroje *InCites* pro potřeby některých projektových týmů ČVUT.

Pracovnice ÚK průběžně sledovaly oblast hodnocení VaVaI v ČR i ve světě. Na základě jednotlivých žádostí uživatelů z ČVUT připravovaly výstupy z citačních rejstříků *WoS* a *Scopus*. ÚK se také zabývala metodikou mezinárodních hodnocení univerzit *QS World University Rankings* a T*imes Higher Education World University Rankings (THE)* a snažila se o implementaci a poskytování takových nástrojů a služeb, které by mohly postavení ČVUT v mezinárodních žebříčcích zvýšit.

V rámci zajištění jednoznačné identifikace autorů z ČVUT v mezinárodním prostředí byl v roce 2015 ve spolupráci ÚK a VIC zaveden identifikátor ORCID. ORCID je implementovaný jako sekundární identifikátor autora do jednotlivých subsystémů v rámci IS ČVUT (SSU/USERMAP, V3S, Digitální knihovna ČVUT). Implementace ORCID do IS ČVUT byla umožněna jen díky členství ČVUT v ORCID. V roce 2016 byla realizována propagace k registraci autorů. Tato propagace byla časově spojena s obdobím přípravy dat pro nástroj *WoS Profiles* (součást *InCites*) tak, aby data ČVUT pro *WoS Profiles* už tento identifikátor obsahovala.

ÚK pokračovala v členství u registrační agentury *Crossref.* Všichni vydavatelé publikací na ČVUT mají pro své elektronické publikace, zejména knihy, konferenční sborníky, časopisy, datové soubory apod., možnost požádat knihovnu o přidělení trvalého identifikátoru elektronického dokumentu Digital Object Identifier (DOI). Tento identifikátor je dnes referenčním standardem renomovaných vydavatelství vědecké literatury a citačních i plnotextových databází.

Díky členství v *Crossref* pokračovala ÚK ve využívání služby *Similarity Check*[1] (dříve *CrossCheck*), v celosvětovém rozsahu největší databázi textů a služby na kontrolu plagiátorství v textech odborných publikací. Služba byla prvně testována ve spolupráci s titulem *Acta Polytechnica* a byla nabídnuta ostatním redakcím. Služba (nástroj) *Similarity Check* je využitelná pouze pro ty vydavatele, kteří své publikace publikují s identifikátorem DOI.

[1] https://www.crossref.org/services/similarity-check/

Knihovna i nadále nabízí publikační platformu *Open Journal Systems (OJS)*[2], která poskytuje příjemné uživatelské prostředí a zjednodušuje administraci celého redakčního procesu. V této souvislosti umožňuje také zjednodušenou práci se zadáváním identifikátorů DOI a ORCID a splnění smluvních podmínek souvisejících s využíváním nástroje *Similarity Check*.

ÚK pokračovala ve sledování problematiky otevřeného přístupu (Open Access, OA) a reagovala na nové aspekty, které se v rámci tohoto konceptu vyskytují. Pokračovala ve sledování vlivu OA na proces a politiku odborného publikování a na oblast zpřístupnění a financování elektronických informačních zdrojů. Knihovna se nadále zapojuje do aktivit podporujících OA v českém prostředí a podporuje volný neomezený online přístup k publikovaným recenzovaným výsledkům VaV na ČVUT.

ÚK podporovala v roce 2016 řešitele projektů programu Horizont 2020 při plnění podmínek publikování výstupů v režimu Open Access a průběžně sledovala řešené projekty z programu Horizont 2020 na ČVUT. Řešitele cíleně informovala o způsobech publikování, které splňují podmínku otevřeného přístupu k výzkumným výstupům. Upozorňovala, že v rámci Horizont 2020 je nově podporován (od 1. 1. 2017 vyžadován) otevřený přístup k výzkumným datům. Problematice otevřených dat se ÚK průběžně věnuje, získává informace a zkušenosti a systematicky se připravuje na cílenou pomoc řešitelům daných projektů.

Informace o všech uvedených aktivitách ÚK byly zveřejněny na webových stránkách v sekci P*odpora vědy* a ke všem aktivitám byly nabízeny průběžné semináře a individuální konzultace.

[2] http://knihovna.cvut.cz/cs/redakce/podpora-pro-redakce/open-journal-system

12. Podpora vědeckých časopisů na ČVUT (Acta Polytechnica)

Redakce vědeckých časopisů ČVUT je již od roku 2014 součástí knihovny. Stále platí, že propojení knihovnických a vydavatelských aktivit je oboustranně přínosné a podporuje jejich rozvoj. Redakce se dále podílela i na vzdělávacích aktivitách knihovny a na konzultační činnosti pro interní i externí uživatele. Ve spolupráci s ostatními součástmi knihovny prezentovala výsledky a aktivity ÚK na konferencích apod. Redakce průběžně sledovala novinky týkající se evaluačních databází a sledovala hodnocení titulu a citovanost v databázích. Spolupráce v rámci ÚK umožňuje sledovat nové informace a změny v hodnocení výstupů vědy a výzkumu.

V roce 2016 redakce vědeckých časopisů ÚK ČVUT vydávala celouniverzitní vědecká periodika *Acta Polytechnica* (recenzovaný dvouměsíčník vychází v režimu Open Access, v tištěné i elektronické verzi) a *Acta Polytechnica CTU Proceedings* (recenzované periodikum věnované sborníkům z konferencí ČVUT, vychází také v režimu Open Access). Redakce pracovala na zkvalitnění celého redakčního procesu pro zvýšení stávajícího hodnocení, i v souvislosti s přípravou titulů pro další evaluační procesy.

Kromě publikování těchto dvou periodik poskytovala redakce ve spolupráci s dalšími částmi knihovny podporu a komplexní služby i dalším redakcím v rámci ČVUT – platformu pro otevřené publikování vědeckých recenzovaných časopisů, nastavení a administraci publikačních standardů (DOI, ORCID, nástroj pro kontrolu plagiátorství *Similarity Check*). V roce 2016 přidělovalo DOI s prefixem ČVUT svým příspěvkům již osm vědeckých časopisů a kromě toho byl DOI přidělen i třem neperiodickým publikacím.

První z obou vydávaných titulů, ***Acta Polytechnica*** (ISSN 1210-2709, e-ISSN 1805-2363, https://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/ap), je vědecký časopis ČVUT, který je určen pro publikace z inženýrských oborů ČVUT i pro publikace z oboru matematiky a fyziky. Je indexován v databázích *Scopus, DOAJ, CAS* a *Inspec*. V roce 2016 v časopise publikovalo 40 % autorů z ČVUT. Zahraničních článků bylo 41 %. Redakce se věnuje podpoře mladých začínajících autorů z ČVUT formou konzultací ke všem otázkám souvisejícím s vědeckým publikováním i již zmíněnou účastí ve výuce a e-learningových kurzech.

Citovanost časopisu *Acta Polytechnica* v citační databázi *Scopus* průběžně narůstá, jak dokladuje vývoj v letech 2013–2016 (obr. 8). Za rok 2015 byla dosažena hodnota *SJR (SCImago Journal Rank)* indikátoru 0.25 (Q2), hodnota *CiteScore* ve *Scopusu* byla 0,36. Výsledek pro rok 2016 bude k dispozici v polovině roku 2017. Současně lze konstatovat, že průběžně narůstá i počet citací *Acta Polytechnica* v časopisech zařazených v databázi *Web of Science*.

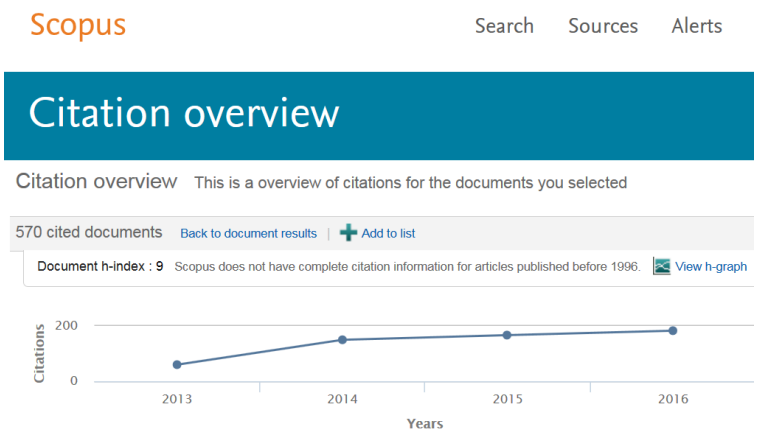

obr. 8

Relativně nové recenzované periodikum ***Acta Polytechnica CTU Proceedings*** (e-ISSN 2336-5382, https://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/APP) je věnované publikování sborníků z konferencí pořádaných nebo spolupořádaných ČVUT. Jednotlivým sborníkům je přiřazováno ISBN. V roce 2016 byly publikovány čtyři sborníky, další dva byly zpracovávány pro publikování na přelomu let 2016/2017. Zájem ze strany organizátorů konferencí trvá a počet publikovaných konferencí narůstá, redakce na základě toho zpřísnila pravidla pro publikování sborníku. Dva ze sborníků vydaných v roce 2016 byly předloženy k posouzení pro zařazení do sborníkové kolekce databáze *Web of Science*. První z nich již byl indexován https://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/APP/issue/view/459, druhý je v procesu evaluace. Redakce také pracovala na aktualizaci obsahu webové prezentace časopisu v souvislosti s plánovaným zadáním titulu pro evaluaci do databáze *Scopus* a do adresáře časopisů s otevřeným přístupem *(DOAJ)* v roce 2017.

Redakce průběžně sleduje novinky týkající se evaluačních databází a sleduje hodnocení titulu a citovanost v databázích. Spolupráce v rámci ÚK vede ke sledování nových informací a změn v hodnocení výstupů vědy a výzkumu.

Redakční platformu ***Open Journal Systems*** *(OJS)* ke konci roku 2016 využívalo pět publikovaných periodik. Kromě *Acta Polytechnica* a *Acta Polytechnica CTU Proceedings* tuto platformu pro otevřené publikování vědeckých recenzovaných časopisů využívaly redakce *Geoinformatics FCE CTU*, *MAD - Magazine of Aviation Development*, vydavatelé sborníku pravidelné konference *Applications of Structural Fire Engineering*. Další dva tituly časopisů byly ve skrytém testovacím režimu. Redakce sledovala průběžně aktualizace, protože *OJS* představuje pro univerzitu okamžitě použitelný nástroj pro on-line publikování vědeckých publikací (periodik, edic studentských prací apod.) v režimu Open Access se všemi publikačními standardy, včetně kontroly původnosti textů. Ta je zajišťována s pomocí nástroje *Similarity Check*, který je již standardní součástí redakčního procesu obou řad *Acta Polytechnica* i dalších časopisů, které svým příspěvkům přidělují DOI. Služba je připravena pro kontrolu jakýchkoliv textů v angličtině, které budou mít DOI přidělený a budou publikovány on-line nebo uloženy do *Digitální knihovny ČVUT* (institucionální repozitář).

13. Budování institucionálního repozitáře

Digitální knihovna ČVUT – institucionální repozitář (DK ČVUT) – je budována jako celouniverzitní platforma v souladu s principy otevřenosti univerzity vůči českému i mezinárodnímu prostředí, zvýšení transparentnosti výukové a vědecké činnosti a sdílení znalostí a výsledků odborných aktivit v rámci i vně univerzity. *DK ČVUT* je postavena na open source softwaru *DSpace* a je koncipována jako celouniverzitní prostředí pro ukládání, uchování, sdílení a prezentaci dokumentů v elektronické podobě, a to zejména vysokoškolských závěrečných prací a publikačních výstupů ČVUT a je propojena s Informačním systémem školy. Uložení publikací do institucionálního repozitáře zajišťuje online dostupnost, dlouhodobé uchování a další šíření vědeckých výsledků ČVUT i přístup k nim pro účely provádění vnitřního i vnějšího hodnocení.

V roce 2016 se pokračovalo v automatickém naplňování databáze metadatovými záznamy a plnými texty vysokoškolských závěrečných prací. Jednalo se o práce bakalářské a diplomové. Disertační práce byly zatím stále vkládány ručně na základě konkrétního požadavku. *DK ČVUT* k 31. 12. 2016 obsahovala 21 895 záznamů a 17 652 plných textů. Řada záznamů do DSpace nebyla převedena z důvodu nesplnění validační podmínky v Komponentě studium (KOS), na odstranění se pracuje.

Ve spolupráci ÚK a VIC probíhaly práce na odladění importovacích můstků, byla provedena revize použitých metadat u metadatových záznamů o vysokoškolských pracích, publikační činnosti a záznamů určených pro jejich sklízení portálem *OpenAIRE*. Dále ÚK spolupracovala s VIC na implementaci požadavků daných novelou VŠ zákona, zejména co se týkalo rozšířeného znění § 47b Zveřejňování závěrečných prací o odloženém zveřejnění. Byly provedeny i změny v synchronizaci organizační struktury (čísla organizačních jednotek byla zavedena mimo název kolekce).

V souvislosti s Příkazem ministra kultury č. 25/2014 byla struktura DSpace rozšířena o kolekci „Certifikované metodiky". Příjemce podpory může vložit metodiku, jako výsledek aplikovaného výzkumu, do uvedené kolekce, a tím splnit podmínku poskytovatele o její archivaci a zveřejnění. Podmínka zajištění vložení certifikované metodiky do Národního úložiště šedé literatury, provozované NTK, byla splněna.

Struktura *DSpace* byla rozšířena o podkomunitu *Acta Polytechnica*, do které byly vloženy všechny články jednotlivých ročníků časopisu *Acta Polytechnica* vzniklých v rámci *Open Journal System*. Dále byl zaveden jejich pravidelný automatický import z *OJS* do *DSpace*.

ÚK podporuje otevřený přístup k výstupům publikovaným v odborných časopisech, ať už se jedná o možnost autoarchivace plných textů nebo výstupů vzniklých např. v rámci programu Horizont 2020 či například výše zmíněných certifikovaných metodik. Cílem je využití dat již jednou vložených do IS ČVUT. Data vložená do komponenty V3S (dříve VVVS) je možné automaticky podle nastavených podmínek importovat do *DSpace* pro archivaci a zveřejnění, eventuálně je možné tato data založit a zveřejnit ručně dle konkrétních požadavků autorů. Další spolupráce v oblasti komponenty V3S se týkala možnosti ukládání plných textů článků, statí, kapitol v knize aj. přímo k záznamu publikace, zjišťování licenční politiky vydavatele či možnosti nastavení udělení souhlasu autora k užití autorského díla podle licence CC.

V souvislosti s novým webem knihovny byly v *DK ČVUT* provedeny úpravy – revize textů, odkazů apod.

14. Informační infrastruktura

14.1 Technické a technologické vybavení ÚK

ÚK je systémově integrovaná do informační infrastruktury univerzitního prostředí, což je důležité zejména pro centrální pracoviště v budově NTK, která stojí mimo univerzitní síť. Podpora všech činností ÚK je založena na úzkém propojení s Informačním systémem ČVUT. Vzhledem k zásadním technickým a technologickým potřebám provozu ÚK byla podpora všech oblastí IT, včetně hardwarové, smluvně dohodnuta s VIC ČVUT a byla financována z prostředků ÚK.

Po stránce **technického vybavení** se v roce 2016 mnoho nezměnilo, na začátku roku bylo pořízeno nové sdílené multifunkční zařízení (tiskárna, kopírka, skener), které je umístěno v administrativním prostoru v centrálním pracovišti. Zásadní obnova počítačů je naplánovaná na rok 2017.

Všechny pracovní stanice byly jednotně spravovány a aktualizovány po stránce **softwarového vybavení**. Nebylo pořizováno žádné komerční vybavení. Pro nové webové stránky byl využit open source redakční systém Joomla!.

Ve studovně ÚK v budově NTK je využívána **technologie RFID**. Pro výpůjčku a vracení dokumentů je zde samoobslužné zařízení – selfcheck, pro účely revize fondu na regálech se velmi dobře osvědčil digitální asistent (ruční terminál s RFID čtecím zařízením).

14.2 Knihovní systém Aleph

V průběhu roku probíhala standardní správa a údržba knihovního systému. Práce se týkaly zakládání nových samostatných sbírek, automatizovaných importů bibliografických dat, čištění databáze uživatelů, importů záznamů do *Souborného katalogu ČR*, stahování ze *Souboru národních autorit (SNA)* a tvorby autoritních záznamů v *SNA*. Ze systému byly připravovány podklady pro revize na vybraných katederních knihovnách. Díky úzké spolupráci s Nakladatelstvím ČVUT a společnému řízení ÚK a ČTN se podařilo v prostředí knihovního katalogu propojit záznamy titulů vydaných Nakladatelstvím ČVUT, které jsou ve fondu knihovny, s katalogem e-shopu nakladatelství.

Ve studovně v 5. patře na centrálním pracovišti se od května 2016 začaly nově sledovat prezenční výpůjčky. Cílem bylo získat přehled o využívanosti prezenčního fondu. V knihovním systému proto musel být nastaven nový status pro prezenční výpůjčku a jeho následné sledování pro účely statistik. Statistiky by měly umožnit lépe pracovat s omezeným prostorem a s udržením živého fondu ve volném výběru. Uživatelé nevracejí knihy do regálů, nechají je volně ležet, příp. odkládají na určené místo. Knihovník před opětovným založením knihy zpět na regál provede evidenci prezenční výpůjčky.

Další novou činností v roce 2016 byly odpisy záznamů ze *Souborného katalogu ČR (SK ČR)*. Do *SK ČR* přispíváme dlouhodobě, ale nikdy jsme se nevěnovali odpisům záznamů těch knih, které v průběhu let ÚK vyřadila ze svého fondu. Byla vytvořena metodika, která stanovila postup odpisového řízení v souladu s pravidly *SK ČR*. Ve spolupráci s pracovníky Národní knihovny ČR jsme pak provedli hromadný odpis záznamů ze *SK ČR*, které ÚK již nevlastní. V případě výskytu duplicit se tyto odpisy musely řešit ručně.

ÚK měla také svého zástupce v *Pracovní skupině pro jmenné zpracování* v Národní knihovně ČR. Pracovníci ÚK se účastnili pracovních setkání neformálního sdružení uživatelů knihovního systému Aleph (Sualeph), které se v roce 2016 uskutečnilo na jaře v Hradci Králové a na podzim v Brně. Na podzimním setkání zazněla informace od zástupce producenta systému Aleph firmy Ex Libris, že bude přebírat podporu systému v ČR, kterou dosud zajišťovala společnost Multidata, příp. Ústav výpočetní techniky Univerzity Karlovy.

15. Prostory

Prostorová situace ÚK na **centrálním pracovišti** v budově NTK je od roku 2009 stále stejná. Jedná se o studovnu v 5. patře, skladové prostory v 1. podzemním podlaží a administrativní prostor ve 2. patře – v úhrnné ploše 1 131,66 m². Podle nájemní smlouvy je ÚK oprávněna užívat určenou část výpůjčního pultu v 2. patře v hale služeb a u něj se nacházející úložné prostory v rozsahu 2 regálů.

Stále platí, že prostory centrálního pracoviště nejsou ideální, ale je třeba konstatovat, že vedení knihovny se s touto skutečností umí manažersky a organizačně vyrovnat. Velmi úsporně se nakládá s kapacitou skladu, v žádném případě se zde nemůžou skladovat nepotřebné dokumenty. Omezené jsou administrativní prostory ÚK, kde chybí jednací místa. Při poskytování konzultací jsou studenti a akademičtí pracovníci zváni k pracovním stolům konzultantů, tento nedostatečný komfort vynahradí dobře poskytnuté služby. Ve studovně v 5. patře, kde prostor neumožňuje žádné další rozšíření, se ÚK potýká s nedostatečnou kapacitou regálů a důsledně dbá na aktuálnost umístěného fondu. V létě 2016 byla provedena obsahová prověrka fondu, na základě které bylo vyřazeno cca 700 knihovních jednotek.

ÚK nemá vlastní zasedací místnost, z nájemní smlouvy má ÚK právo bezplatně využívat vzdělávací centrum nebo zasedací místnost NTK pro porady a obdobné příležitosti, a to v rozsahu 15 pracovních dnů ročně. V roce 2016 se toto ujednání naplňovalo využitím učeben pro konání pracovních setkání s fakultami, na pořádání seminářů a knižní výstavy.

Prostorová situace v **lokálních knihovnách** – zahrnuje veřejný prostor, tj. výpůjční oddělení, studovny a volně přístupný fond, dále kanceláře a sklady – se proti předchozímu roku nezměnila.

Počet **studijních míst**, vykazovaných za celou ÚK, se navýšil o 2 místa v relaxačním koutku ve studovně v 5. patře. V tab. 27 jsou uvedeny údaje o velikosti ploch na jednotlivých pracovištích a konkrétních počtech studijních míst.

ÚK	ÚK/NTK	FJFI	FD	FBMI	Celkem
plocha (m²)	1 132	276	387	120	1 915
počet míst	57	12	68	17	154

tab. 27

16. Personální situace

V roce 2016 všichni pracovníci plnili svoje konkrétní úkoly, které byly podrobně popsány v předchozí části zprávy, s invencí, ochotou a velkým pracovním nasazením.

Pracovní kapacita se celkově zvýšila o 1 pracovníka, v přepočtených úvazcích se jednalo o navýšení 0,5 úvazku, které si vyžádaly redaktorské práce. V lokálních knihovnách se počet pracovníků nezměnil, stávající kapacity na FD a FBMI byly doplněny službami pracovnic z centrálního pracoviště. Racionálně nastavená organizace práce v celé knihovně umožnila plné využití všech kapacit, jejich flexibilní zastupitelnost a týmovou spolupráci. Dobře se osvědčil také systém zkrácených úvazků. Dobré vztahy na pracovišti přispívaly k celkově úspěšnému hodnocení knihovny v rámci školy.

K 31. 12. 2016 zakončila svoji aktivní činnost RNDr. Ivana Hájková, která stála u počátků automatizace knihoven ČVUT. Jako systémový knihovník dlouhodobě vytvářela podporu provozu knihovny, za což jí děkujeme.

V ÚK k 31. 12. 2016 podle dosažené kvalifikace pracovalo 18 pracovníků s VŠ vzděláním (z toho jedna pracovnice s doktorským) a středoškolské vzdělání mělo 15 pracovníků.

V tab. 28 je uveden vývoj personální situace v letech 2009-2016.

ÚK	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
pracovníci	34	35	33	33	31	33	32	33
úvazky	31,0	29,85	28,95	28,5	26,5	29,5	29,4	29,9

tab. 28

Zaměstnanci ÚK v roce 2016	ÚK/NTK	FJFI	FD	FBMI	Celkem
pracovníci	29	2	1	1	33
úvazky	26,3	2	1	0,6	29,9

tab. 29

Ekonomické činnosti (rozpočet, personalistika, finanční a mzdové účetnictví, evidence majetku apod.) zajišťovali pracovníci školy (nad rámec jejich pracovní činnosti) celkem v rozsahu 2 pracovních úvazků, některé činnosti se přenesly do pracovních náplní knihovníků. **Technickou a technologickou podporu** činnosti ÚK smluvně zajišťuje VIC.

Pracovníci ÚK se účastnili řady **odborných a vzdělávacích akcí**, které byly zaměřeny na rozšiřování jejich odborných znalostí a seznamování se s novinkami ve všech oblastech knihovnické a informační praxe. Celkem bylo navštíveno 33 tuzemských akcí (konferencí, seminářů, workshopů). Na řadě z nich pracovnice knihovny přednesly příspěvky nebo představily postery. Knihovna sama se podílela na pořádání 2 seminářů. Účast na **mezinárodních akcích** zahrnovala 5 konferencí a týdenní pobyt na *Cardiff Erasmus Staff Development* (více v kap. 17 *Mezinárodní a národní spolupráce*).

17. Mezinárodní a národní spolupráce

17.1 Členství v odborných orgánech a organizacích

Asociace knihoven vysokých škol ČR, z. s.p.o (AKVŠ)[3]

ČVUT patří od roku 2002 k zakládajícím členům Asociace a po celou dobu se aktivně podílí na její činnosti. V roce 2016 pracovala Marta Machytková ve funkci jednatelky výkonného výboru. V *Odborné komisi pro informační vzdělávání a informační gramotnost* AKVŠ pracovaly Zdena Civínová, Ludmila Tichá a Tereza Bártová. Aktivit neformální skupiny *Iniciativy pro podporu otevřeného přístupu* se účastnila Lenka Němečková.

V roce 2016 se Asociace vedle klíčových aktivit, týkajících se otevřeného přístupu, podpory vědy, výzkumu a vzdělávání, podílela na přípravě legislativních dokumentů, které se činnosti knihoven bezprostředně dotýkají. Jednalo se o zákon o veřejných zakázkách, který se stal platným od 1. října 2016, dále o novelu autorského a knihovního zákona.

Ve spolupráci s Ústřední knihovnou Univerzity Karlovy byla ve dnech 8. – 9. 10. 2016 uspořádána konference *Bibliotheca academica 2016*[4]. Hlavní téma konference bylo *Vysokoškolská knihovna: prostor pro inspiraci*. Diskusní sekci na téma: *Podpora publikační činnosti na univerzitách* vedly Marta Machytková a Iva Adlerová (ČVUT). V posterové sekci byla nejlépe hodnocena Helena Kováříková (ČVUT). Podrobné informace o všech aktivitách AKVŠ jsou na webových stránkách asociace.

International Association of University Libraries (IATUL)[5]

ČVUT je členem asociace IATUL od roku 2001. Mezinárodní asociace IATUL byla založená v roce 1955 pod názvem *International Association of Technological University Libraries* jako platforma pro sdílení zkušeností knihoven technických univerzit. Vzhledem k vývoji v oblasti knihovnicko-informační praxe univerzitních knihoven a s tím souvisejícího rozvoje členské základny došlo v roce 2014 ke změně názvu na *International Association of University Libraries*. Zkratka *IATUL* zůstala zachována.

IATUL pravidelně organizuje výroční konferenci v různých částech světa. V roce 2016 se 37. konference IATUL konala v Kanadě v Halifaxu (5. – 9. 6. 2016) s hlavním tématem *Library Leadership in a Sea of Change*. Konference byla bez účasti ČVUT.

LIBER (Ligue des Bibliothčques Européennes de Recherche)[6]

Členem LIBER – Asociace evropských vědeckých knihoven – je ÚK od roku 2010. Asociace byla založena v roce 1971, od roku 2009 sídlí v holandském Haagu, a sdružuje více než 420 knihoven z více než 40 zemí. Hlavním cílem LIBER je reprezentovat zájmy evropských vědeckých knihoven, jejich univerzit a jejich vědců. V roce 2016 byla klíčovou akcí 45. výroční konference LIBER, která se konala ve dnech 29. 6. – 1. 7. 2016 v Helsinkách. Tématem *Libraries Opening Paths to Knowledge* se konference zaměřila na oblast open science, research data a open access stejně jako v loňském roce, ale tentokrát byl kladen hlavní důraz na oblast vědeckovýzkumných dat. Konference byla v tomto roce bez účasti ČVUT.

CESAER (Conference of European Schools for Advanced Engineering Education and Research)[7]

ČVUT je členem asociace CESAER (Conference of European Schools for Advanced Engineering Education and Research). Při asociaci vznikla komise *Task Force Open Science (TFOS)*, jejíž členkou se stala Lenka Němečková, která se zúčastnila jejího zasedání ve Vídni v říjnu 2016. Komise *TFOS* má za cíl podporovat a formulovat strategii pro otevřený přístup k výzkumným výstupům (tzv. Open Access, v širším pojetí tzv. Open Science), spolupracuje s dalšími iniciativami podpory otevřeného přístupu v Evropě i ve světě včetně Evropské komise a je jedním ze subjektů, které by měly ovlivňovat směřování otevřenosti v oblasti vědy a vědeckých výsledků v Evropě.

[3] http://www.akvs.cz
[4] http://www.akvs.cz/akce/akce-2016/ba-2016/
[5] http://www.iatul.org
[6] http://www.libereurope.eu
[7] http://cesaer.org/en/home/

ORCID (Open Research and Contributor ID)[8]

V roce 2016 se ČVUT stalo členem ORCID. Organizace ORCID se zaměřuje na vytváření jedinečných mezinárodních identifikátorů autorit, zejména autorů a nově také např. institucí. Identifikátor ORCID poskytuje trvalou identitu autorům, podobnou té, která byla vytvořena pro subjekty v digitálních sítích – identifikátor digitálních objektů (DOI). Členství v ORCID umožňuje integraci a správu identifikátoru ORCID v Informačním systému ČVUT. ORCID slouží jako sekundární identifikátor osoby na ČVUT a takto je propojený do celé informační infrastruktury univerzity.

V listopadu 2016 se konala v Rejkjavíku mezinárodní konference *PIDapalalooza*, která se zabývala trvalými identifikátory, zejména identifikátory autorů ORCID a identifikátory díla DOI. Pořadateli konference byli California Digital Library, Crossref, DataCite a ORCID. Konference se zúčastnily Lenka Němečková a Tereza Šorejsová.

Crossref[9]

Ústřední knihovna ČVUT je členem Crossref od roku 2013. Agentura Crossref je jednou z hlavních registračních agentur pro přidělování jedinečných a trvalých identifikátorů díla DOI. Díky členství má ČVUT možnost přidělovat veškerým svým elektronickým publikacím jedinečný identifikátor DOI a využívat navazující služby. Z nich ČVUT využívá nástroj *Similarity Check* na kontrolu původnosti publikovaných textů.

SCOAP³ (Sponsoring Consortium for Open Access Publishing in Particle Physics)[10]

ČVUT je členem v konsorciu SCOAP³ koordinovaného Evropskou organizací pro jaderný výzkum (CERN). Členství zaručuje autorům možnost bezplatně publikovat články z oboru částicové fyziky ve vybraných vědeckých recenzovaných časopisech konsorcia v režimu Open Access bez povinnosti platit autorské poplatky za Open Access publikování (tzv. APC - Article Processing Charges).

17.2 Zahraniční cesty, konference

- Erasmus Staff Development, Cardiff University Libraries, 9. – 13. 5. 2016 (Tereza Bártová)

  Týdenní pobyt, v jehož průběhu byla mj. prezentována činnost ÚK v oblasti informační gramotnosti. Akce byla zaměřena na získání nových poznatků v oblasti informační gramotnosti, zlepšení služeb knihovny a podpory mladých začínajících vědců. Součástí přednášek byly prezentace jednotlivých účastníků a také exkurze do jednotlivých univerzitních knihoven.
- Open Repositories 2016, Dublin, 13. – 16. 6. 2016 (Helena Kováříková, Tereza Šorejsová)

  Konference se zúčastnili s aktivním příspěvkem pracovníci ÚK a VIC.
- EUPRIO Conference 2016, Antverpy, 30. 8. – 4. 9. 2016 (Eliška Neprašová, Tereza Bártová)

  ČVUT je členem asociace European Universities Public Relations and Information Officers (EUPRIO), pracovnice ÚK se zúčastnily její výroční konference.
- European Conference on Information Literacy 2016 (ECIL), Praha, 10. 10. – 13. 10. 2016 (Iva Adlerová, Tereza Bártová, Michaela Morysková, Ludmila Tichá)

  Konferenci zahajoval rektor ČVUT prof. Konvalinka, ČVUT bylo zlatým partnerem této akce. Ze zlatého partnerství byla umožněna účast 2 pracovnicím, 2 pracovnice ÚK pracovaly v organizačním výboru konference.
- CESAER výroční setkání, Vídeň, 12. – 13. 10. 2016 (Lenka Němečková)
- PIDapalalooza, Rejkjavík, 8. – 12. 11. 2016 (Lenka Němečková, Tereza Šorejsová)

[8] https://orcid.org/
[9] http://crossref.org/
[10] http://scoap3.org/

17.3 Zahraniční hosté v ÚK

V roce 2016 projevilo zájem o aktivity ÚK několik zahraničních knihovníků, většinou v rámci programu Erasmus. Ve dnech 20. – 24. 6. 2016 se uskutečnila návštěva dvou knihovnic z Technological Educational Institute of Epirus (Řecko). Seznámily se s organizací a provozem ÚK, zajímaly je jednotlivé aktivity – akvizice, e-knihy, institucionální repozitář, podpora vědy, informační gramotnost.

V říjnu přijely 4 kolegyně z Finska (Tampere University of Applied Sciences, Satakunta University of Applied Sciences). Jejich zájem se soustředil na naše zkušenosti s informační gramotností.

V listopadu navštívily ÚK dvě knihovnice ze Slovenska (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská poľnohospodárska knižnica), které zajímala témata: e-knihy a informační vzdělávání.

Výzkumný pobyt v rámci programu Erasmus v ÚK absolvovala doktorandka ze Žilinské univerzity, která se zabývala ve své dizertační práci univerzitními repozitáři.

18. Projekty (grantová a rozvojová činnost)

18.1 Realizované v roce 2016

- *Zpřístupnění klíčových informačních zdrojů a služeb pro VaV v technických a informatických oborech* – projekt LR1310 v programu MŠMT LR *Informace – základ výzkumu*, řešitelka Barbora Ramajzlová; spoluřešitelky Marta Machytková, Lenka Němečková, Tereza Bártová.
- *NOV@ 2016 – Knižní novinky v technických oborech. 8. prodejní výstava zahraničních knih pro studijní a vědní obory ČVUT* – projekt v rámci *Fondu pro podporu celoškolských aktivit ČVUT*, řešitelka Daniela Nová.

18.2 Podané na rok 2017, pokračující

- *Zpřístupnění klíčových informačních zdrojů a služeb pro VaV v technických a informatických oborech* – projekt LR1310 v programu MŠMT LR *Informace – základ výzkumu*, řešitelka Barbora Ramajzlová; spoluřešitelky Marta Machytková, Lenka Němečková, Tereza Bártová.
- *NOV@ 2017 – Knižní novinky v technických oborech. 9. prodejní výstava zahraničních knih pro studijní a vědní obory ČVUT* – projekt v rámci *Fondu pro podporu celoškolských aktivit ČVUT*, řešitelka Daniela Nová.

19. Publikační a přednášková činnost

Kapitola v knize

1. NĚMEČKOVÁ, Lenka. Institucionální politiky otevřeného přístupu. In: *Otevřený přístup k vědeckým informacím*. Brno: Vutium, 2016, s. 88-101. ISBN 987-80-214-5282-4.

Články v časopisech

1. ADLEROVÁ, Iva. Informační a publikační gramotnost mladých vědců – začínajících autorů. *ITLib Informačné technológie a knižnice* [online]. 2016, no. 4. [vid. 11. 1. 2017]. ISSN 1336-0779. Dostupné z: http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/19-informacni%20a%20publikacni.pdf
2. NĚMEČKOVÁ, Lenka a Iva ADLEROVÁ. Publication Ethics Standards: Editorial. *Geoinformatics FCE CTU* [online]. 2016, vol. 15, no. 1. [vid. 11. 1. 2017]. DOI: https://doi.org/10.14311/gi.15.1.0. Dostupné z: https://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/gi/article/view/gi.15.1.0/3633
3. LANDOVÁ, Hana, Jitka PRAJSOVÁ a Ludmila TICHÁ. Information Literate or Not?: A Nationwide Survey among University Students in the Czech Republic. In: *Information Literacy: Key to an Inclusive Society, Forth European Conference, ECIL 2016, Prague, Czech Republic, October 10-13, 2016* [online]. Springer, 2016, s. 317-326. [vid. 7. 2. 2017]. Proceedings Series: Communications in Computer and Information Science, vol. 676. ISBN 9783319521626. DOI: https://10.1007/978-3-319-52162-6_31. Dostupné z: http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-52162-6_31

Příspěvky na konferencích

1. ADLEROVÁ, Iva. Podpora publikační činnosti na univerzitách [PPT]. In: *Bibliotheca Academica, Praha, 8. – 9. 11. 2016* [online]. [vid. 11. 1. 2017]. Dostupné z: http://akvs.cz/wp-content/uploads/2016/11/05-2Podpora.pdf
2. ADLEROVÁ, Iva a Lenka NĚMEČKOVÁ. Jaký je skutečný impakt predátorských časopisů na vědecké publikování? In: *INFORUM 2016: 22. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích, Praha 24. – 25. května 2016* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2016. [vid. 3. 1. 2017]. ISSN 1801–2213. Dostupné z: http://www.inforum.cz/pdf/2016/adlerova-iva.pdf

Prezentace na konferencích a seminářích

1. ADLEROVÁ, Iva. Vydavatelská činnost – nová kompetence univerzitních knihoven [PPT]. In: *IKI Scholaris 2016, Praha, 21. 10. 2016* [online]. [vid. 11. 1. 2017]. Dostupné z: http://cisvts.cz/wp-content/uploads/2016/11/IKI2016_Iva_Adlerová.pdfw
2. ŠOREJSOVÁ, Tereza a Daniela NOVÁ. Zkušenosti se zpřístupněním českých e-knih (Flexibooks) po roce [PPT]. In: *E-knihy III. Praha, 6. 12. 2016* [online]. [vid. 11. 1. 2017]. Dostupné z: http://repozitar.techlib.cz/record/1074/files/idr-1074_1.pdf
3. ŠOREJSOVÁ, Tereza, Helena KOVÁŘÍKOVÁ, Lenka NĚMEČKOVÁ, Ivo PRAJER, Petr KAREL a Rostislav NOVÁK. Solving a Problem of Authority Control in DSpace During ORCID Implementation [PPT]. In: *Open Repositories 2016, Dublin, Ireland, June 13–16.* Dostupné z: http://hdl.handle.net/10467/67742 . Dostupné též [video]: https://www.youtube.com/watch?v=uE-s_eOs-Yw&feature=youtu.be
4. TICHÁ, Ludmila. Blended learning ve výuce Ústřední knihovny ČVUT [PPT]. In: *Seminář IVIG 2016, 22. 9.* [online]. [vid. 11. 1. 2017]. Dostupné z: https://akvs.upce.cz/wp-content/uploads/2016/09/3-ticha.pdf
5. TICHÁ, Ludmila. Proč a jak na ČVUT podporujeme doktorandy [PPT]. In: *9. setkání HOK (Humanitně orientované knihovny), FSS MU, Brno 3. – 7. 12. 2016* [online]. [vid. 11. 1. 2017]. Dostupné z: http://www.knihovna.fss.muni.cz/HOK/2016/Prezentace/HOK_2016_Ticha_CVUT.pdf

Postery na konferencích

1. KOVÁŘÍKOVÁ, Helena. OR 2016 [poster]. In: *Bibliotheca academica 2016*, Praha, 8. – 9. 11. 2016.

Recenze

1. NĚMEČKOVÁ. Lenka (rec): ZBIEJCZUK SUCHÁ, Ladislava. Publikační chování a postoje k open access: analýza vnímání otevřeného přístupu mezi vědci a vědkyněmi v České republice. *Knihovna: knihovnická revue* [online]. 2016, roč. 27, č. 2, s. 54–67. [vid. 11. 1. 2017]. ISSN 1801-3252. Dostupné z: http://knihovnarevue.nkp.cz/archiv/2016-2/recenzovane-prispevky/publikacni-chovani-a-postoje-k-otevrenemu-pristupu-mezi-vedci-a-vedkynemi-v-ceske-republice
2. NĚMEČKOVÁ, Lenka (rec): TRESNER, Michal a Anton SALYKIN: Fraud Detection in AI era. *Digital Economy World* [online]. 2016, roč. 2, červen, str. 42. [vid. 11. 1. 2017]. Dostupné z: http://deworld.cz/wp-content/uploads/2016/07/Vydani-casopisu-Digital-Economy-World-03-2016-1.pdf

20. Přílohová část

Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2016

Jméno	Tel. 22435....	E-mail	Zařazení
Machytková Marta	9801	marta.machytkova@cvut.cz	ředitelka
Němečková Lenka	5000	lenka.nemeckova@cvut.cz	zástupkyně ředitelky
Adlerová Iva	9997	iva.adlerova@cvut.cz	šéfredaktorka AP
Bártová Tereza	9938	tereza.bartova@cvut.cz	odd. podpory studia
Bartošová Lydie Franka	8450	lydie.bartosova@cvut.cz	odd. služeb
Bořilová Stanislava	8455	stanislava.borilova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FBMI
Civínová Zdena	9153	zdena.civinova@cvut.cz	odd. podpory studia
Ečerová Lenka	9986	lenka.ecerova@cvut.cz	odd. služeb
Hájková Ivana	8450	ivana.hajkova@cvut.cz	odd. fondů
Hanžlová Dana	9983	dana.hanzlova@cvut.cz	odd. fondů
Kočová Věra	9994	vera.kocova@cvut.cz	odd. služeb
Kováříková Helena	8451	helena.kovarikova@cvut.cz	vedoucí odd. fondů
Krejčová Lenka	9984	lenka.krejcova@cvut.cz	vedoucí odd. služeb
Kučerová Ludmila	9800	ludmila.kucerova@cvut.cz	odd. služeb
Kutinová Marie	9984	marie.kutinova@cvut.cz	odd. služeb
Libovická Helena	9985	helena.libovicka@cvut.cz	odd. služeb
Machová, Stanislava	8340	stanislava.machova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FJFI
Morysková Michaela	9982	michaela.moryskova@cvut.cz	odd. podpory studia
Mrkvička Vít	9153	vit.mrkvicka@cvut.cz	odd. služeb
Nová Daniela	9987	daniela.nova@cvut.cz	odd. fondů
Neprašová Eliška	9938	eliska.neprasova@cvut.cz	technik
Poláčková Ilona	9987	ilona.polackova@cvut.cz	odd. fondů
Procházková Zdeňka	9997	zdenka.prochazkova@cvut.cz	redaktorka AP
Ramajzlová Barbora	8445	barbora.ramajzlova@cvut.cz	knihovník/specialista
Sedláčková Jana	9800	jana.sedlackova@cvut.cz	odd. fondů
Statečná Zuzana	9985	zuzana.statecna@cvut.cz	odd. fondů
Šimáková Irena	9800	irena.simakova@cvut.cz	odd. fondů
Šinková Dana	8340	dana.sinkova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FJFI
Šorejsová Tereza	8450	tereza.sorejsova@cvut.cz	odd. fondů
Šrůtová Leona	9191	leona.srutova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FD
Tichá Ludmila	9982	ludmila.ticha@cvut.cz	vedoucí odd. podpory studia
Zaisová Miroslava	9983	miroslava.zaisova@cvut.cz	odd. fondů
Žalská Marie	9994	marie.zalska@cvut.cz	odd. fondů